

Jaarverslag 2019

Stichting Scholen voor Christelijk
Basisonderwijs Zeist e.o.,
te Zeist

Adrianus
Fransiscus
Johannes van
der Velden

Digitaal ondertekend
door Adrianus
Fransiscus Johannes
van der Velden
Datum: 2020.06.25
11:02:20 +02'00'

INHOUDSOPGAVE

Pagina:

Bestuursverslag:

Algemeen instellingsbeleid	1
Financieel beleid	24
Kengetallen	29
Verslag toezichthoudend orgaan	33

Jaarrekening:

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	35
Balans per 31 december 2019	40
Staat van baten en lasten 2019	41
Kasstroomoverzicht 2019	42
Toelichting op de te onderscheiden posten van de balans	43
Toelichting op de te onderscheiden posten van de staat van baten en lasten	46
(Voorstel) bestemming van het resultaat	49
Gebeurtenissen na balansdatum	50
Verbonden partijen	51
Verantwoording subsidies	52
WNT-Verantwoording 2019	53
Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen	60
Gegevens over de rechtspersoon	61
Ondertekening door bestuurders	62

Overige gegevens:

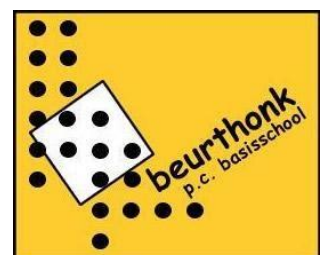
Statutaire bepaling van het resultaat	64
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	65

Bijlagen:

OCW-bijlage	71
-------------	----

BESTUURSVERSLAG

Bestuursverslag 2019

Leren doen we samen

Op jouw school, met jouw plan, voor jouw toekomst

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
1. Het schoolbestuur	4
1.1 Organisatie	4
1.2 Profiel	6
1.3 Dialoog.....	8
2. Verantwoording beleid.....	10
2.1 Onderwijs & kwaliteit	10
2.2 Personeel & professionalisering	13
2.3 Huisvesting & facilitaire zaken	15
2.4 Financieel beleid	16
2.5 Risico's en risicobeheersing	18
3. Verantwoording financiën	19
3.1 Ontwikkelingen in meerjarig perspectief Leerlingen	19
3.2 Staat van baten en lasten en balans Staat van baten en lasten	20
3.3 Financiële positie.....	23

Voorwoord

In dit jaarverslag beschrijven we de belangrijkste ontwikkelingen op stichtingsniveau over het jaar 2019. Het is gebaseerd op de informatie van de scholen en evaluaties binnen directieberaad, gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR) en bestuur. Voor meer specifieke informatie over de scholen verwijzen we graag naar hun websites. In het jaarverslag verantwoordt het bestuur haar beleid aan de medewerkers van CBO Zeist, de medezeggenschapsraden, de ouderraden, de GMR en andere betrokkenen (stakeholders) bij CBO Zeist. Het jaarverslag is tevens geschreven als bestuursverslag en verantwoordingsdocument bij de jaarrekening. Het bestuur van CBO Zeist vindt het vanzelfsprekend zich te verantwoorden, omdat ze graag laat zien op welke wijze ze omgaat met haar publieke taak: het verzorgen van kwalitatief goed protestants christelijk onderwijs. Het bestuursverslag vormt samen met de jaarrekening het jaarverslag van het schoolbestuur.

Er zijn verschillende wettelijke kaders die aangeven wat in het bestuursverslag bij de jaarrekening moet worden opgenomen. Dit jaar doen we dat voor het eerst via het format dat door de PO-raad aan schoolbesturen is aangeboden. We hopen hiermee meer uniformiteit te verkrijgen in de verslaggeving.

In 2019 heeft ook CBO Zeist te maken met het landelijke leerkrachttekort. Medewerkers grijpen de kans aan om dichterbij hun woonplaats een werkplek te bemachtigen. Bij ziekte is het veel lastiger invallers te vinden en ook vacatures staan langer open dan voorheen. Toch lukte het in 2019 steeds weer de reguliere formatie rond te krijgen. We hebben actief zij-instroombeleid ontwikkeld als een van de oplossingen om te anticiperen op tekorten in de toekomst. Daarnaast investeren we in de begeleiding van starters en nieuwkomers om hen te behouden voor het onderwijs. In augustus 2019 zijn drie zij-instroomtrajecten gestart.

In april 2019 is CBO Zeist betrokken geraakt bij de grote problemen op CBS Oud Zandbergen. Door gebrek aan bestuurlijke en onderwijskundige kwaliteit werd de school in haar voortbestaan bedreigd. Door moedig en snel handelen van ons bestuur en onze GMR is de school per 1 augustus 2019 door CBO Zeist overgenomen. Hier is veel tijd en energie van velen binnen onze organisatie in gaan zitten. Voor ouders en leerlingen van de school bleef onderwijs gegarandeerd.

Ons financiële resultaat is met -€ 38.554 iets gunstiger dan begroot. Tegelijkertijd is het aanzienlijk minder gunstig dan de forecast van het 3^e kwartaal ons vertelde. De eerste verklaring hiervoor ligt in ons gestegen ziekteverzuim, waarvoor een voorziening moet worden ingericht op de balans. Deze voorziening bedraagt ca. €283.000 en drukt het jaarresultaat. De tweede verklaring is dat het negatieve exploitatieresultaat van de overgenomen school Oud Zandbergen tot 1 augustus 2019 (-ca. € 345.000) niet in de forecast was verwerkt. Dat resultaat is bovendien negatiever dan verwacht, hetgeen pas na het 4^e kwartaal inzichtelijk is geworden. In hoofdstuk 3 wordt dit nader toegelicht.

We kijken terug op een jaar waarin iedereen hard heeft gewerkt aan het zo goed mogelijk verzorgen van goed onderwijs aan alle aan ons toevertrouwde leerlingen. Trots zijn wij op de resultaten van onze scholen die, ondanks de complexe context van deze tijd, goed blijven. Trots ook op het lef dat CBO Zeist heeft getoond om voor de 237 leerlingen van CBS Oud Zandbergen onderwijs te blijven verzorgen door het overnemen van de school. Met ons koersplan als leidraad blijven we met veel plezier dat goede onderwijs voor al onze leerlingen verzorgen.

Paul-Dirk van Buuren (Zeist, maart 2020)

1. Het schoolbestuur

Dit hoofdstuk bevat algemene informatie over het schoolbestuur. Hoe ziet de organisatie eruit? Waar staat het schoolbestuur voor? En met welke partijen wordt er op welke manier samengewerkt?

1.1 Organisatie

Contactgegevens

- Stichting Christelijk Basisonderwijs Zeist e.o
- Bestuursnummer: 35466
- Laan van Vollenhove 3045, 3706 AL Zeist
- Telefoon: 030-6994259
- info@cbozeist.nl
- www.cbozeist.nl

Contactpersoon

Met wie kan er contact worden opgenomen met vragen naar aanleiding van het bestuursverslag?

- Naam contactpersoon Dhr. Paul-Dirk van Buuren
- Functie directeur bestuurder
- Telefoonnummer 030-6995287

Overzicht scholen

Naam school	brin	leidinggevende	website
CBS Oud Zandbergen	07ZG	Mw. Judith Dingjan-Gude	http://www.cbsoudzandbergen.nl
CBS Ichthus	08LE	Dhr. Gert van Meerwijk	https://www.ichthuszeist.nl
De Hoeksteen	08LE01	Mw. Eline Couperus	https://www.cbsdehoeksteenzeist.nl
Nije Kroost	09KS	Dhr. Dave de Waard	http://www.cbsnijekroost.nl
Kerckeboschschool	09OD	Dhr. Ronald Nagtegaal	https://kerckeboschschool.nl
De Wegwijzer	10FU	Dhr. Gert van Reenen	https://www.wegwijzerzeist.nl
Beurthonk	10YH	Dhr. Ronald Nagtegaal	https://www.beurthonk.nl
De Sluis	11KQ	Dhr. Edwin Methorst	http://www.desluiszeist.nl

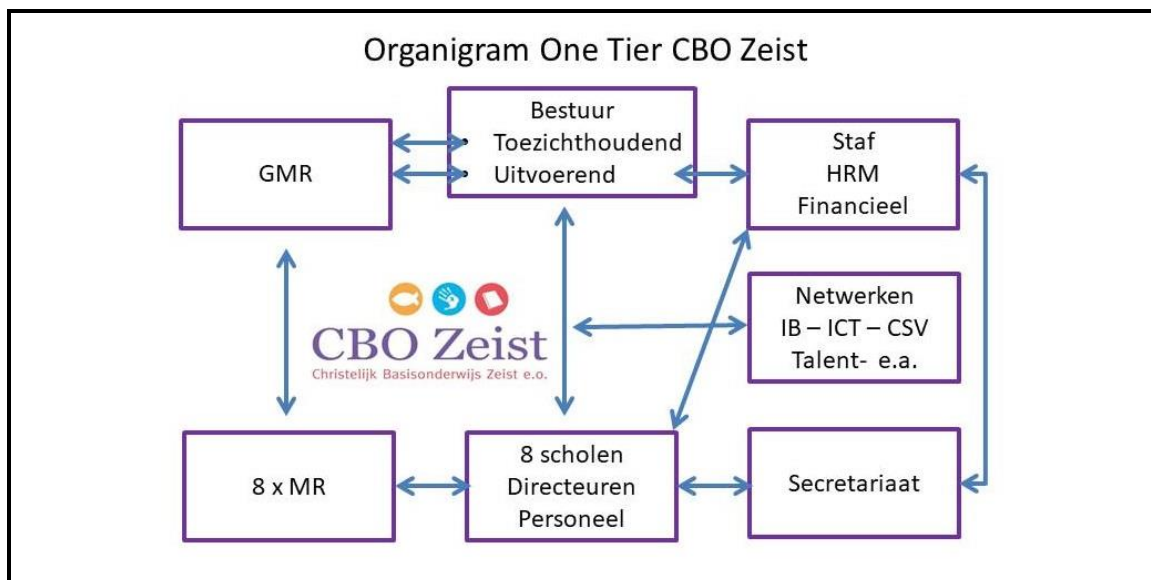
Juridische structuur

De juridische structuur van CBO Zeist is een

- ☒ Stichting

Organisatiestructuur

De organisatiestructuur is schematisch weergegeven in het hieronder geplaatste organogram.

Governance

CBO Zeist heeft gekozen voor een one-tier model (raad van beheer). De directeur bestuurder is het uitvoerend bestuur. De overige bestuurders houden toezicht op het functioneren van de directeur bestuurder. Er wordt gewerkt met bestuursprofielen bij werving van nieuwe toezichthoudende bestuursleden. De toezichthouders behouden betrokkenheid bij de scholen door zich door de schoolleiding te laten bijpraten over de schoolontwikkeling, zich te laten informeren door de directeur bestuurder en te spreken met de GMR. Voor de toezichthoudende rol zijn afspraken gemaakt met de directeur bestuurder en is een toezichtkader ontwikkeld. Iedere vergadering wordt op basis van het toezichtkader een bestuursrapportage gemaakt door de directeur bestuurder, welke inhoudelijk besproken wordt en getoetst aan de afspraken. De bestuursrapportage wordt ook verstrekt aan de GMR. Afgelopen schooljaar zijn er geen wijzigingen geweest in deze werkwijze. Wel is het toezichtkader aangepast aan de actualiteit. Ook de jaarlijkse evaluatie heeft plaatsgevonden. Dit is wederom gebeurd onder supervisie van Verus. De bevindingen van deze evaluatie zijn opgenomen in de werkagenda van het bestuur (zie ook jaarverslag toezichthoudend bestuur).

In [Code Goed Bestuur in het primair onderwijs](#) zijn basisprincipes vastgelegd omtrent professionaliteit van bestuurders, toezichthouders en managers in het primair onderwijs.

- Handhaaft het bestuur deze code?
 - ☒ Ja
 - ☐ Nee
- Er wordt niet van de code afgeweken.
- Afspraken zijn vastgelegd in het bestuurlijk toezichtkader, het huishoudelijk reglement en het managementstatuut.

VERWIJZING

https://www.cbozeist.nl/PrimoSite/Documentatie_centrum/show.do?ctx=662095,665040&anav=662615

Functiescheiding

Volgens de [Code Goed Bestuur](#) zijn organisaties voor primair onderwijs verplicht om de functies van bestuur en intern toezicht te scheiden. Er zijn verschillende manieren om de functiescheiding uit te werken. CBO Zeist heeft gekozen voor:

- ☒ Functionele scheiding (one-tier)

Bestuur

Het bestuur wordt gevormd door:

Naam	Functie	Bestuurlijke nevenfunctie
Dhr. Paul-Dirk van Buuren	Uitvoerend	Voorzitter kerkenraad (onbezoldigd)
Dhr. Peter de la Mar	Voorzitter (toezicht)	Lid bestuur Steunstichting (onbezoldigd)
Mw. Martinet Constant-Becker	Lid (toezicht)	Lid bestuur Steunstichting (onbezoldigd)
Dhr. Martin Schomakers	Lid (toezicht)	
Mw. Judith Willemsen	Lid (toezicht)	
Dhr. Pieter van der Kerk	Lid (toezicht)	
Mw. Monique van Elst	Lid (toezicht)	

Het bestuur vergadert gemiddeld 7 keer per jaar. Vergaderingen worden genotuleerd. Jaarlijks wordt het eigen functioneren geëvalueerd en wordt een jaarverslag gemaakt.

BIJLAGE

[Jaarverslag toezichthoudend bestuur](#)

Gemeenschappelijke medezeggenschap

De GMR bestaat uit een ouder en een personeelslid van iedere school. De school zorgt zelf voor haar vertegenwoordiging. Leden van de GMR zijn niet automatisch ook lid van de MR van hun school, maar onderhouden wel een relatie met de MR van hun school. Middels de reglementen MR en GMR zijn taken en bevoegdheden duidelijk vastgelegd. De GMR vergadert circa 6 maal per jaar met de directeur bestuurder en 2 maal per jaar met de toezichthouders uit het bestuur. Notulen van de GMR-vergaderingen worden breed verspreid binnen de organisatie. Jaarlijks wordt een jaarverslag gemaakt.

BIJLAGE

[jaarverslag GMR 2019](#)

1.2 Profiel

Missie & visie

Missie: CBO Zeist staat voor Christelijk geïnspireerd, goed en eigentijds onderwijs. Kinderen ontwikkelen zich naar hun mogelijkheden tot vaardige, waardige en aardige burgers, die verantwoord en betrouwbaar kunnen participeren in onze dynamische samenleving. Onze medewerkers zijn goed voorbereid op hun opdracht en verbeteren zichzelf en hun onderwijs in samenspraak met ouders.

Visie: CBO Zeist is een aantrekkelijk onderwijsaanbieder en werkgever die zorgt voor leer- en werkplezier, kwaliteit en continuïteit. Onze scholen staan open voor alle leerlingen, waarvan de ouders de Christelijke identiteit en de pedagogische aanpak respecteren. Onze leerlingen gaan met plezier naar school en leren zichzelf en hun unieke mogelijkheden ontdekken. In onze scholen realiseren we een veilige, betrouwbare omgeving, waarin groei en ontwikkeling wordt gestimuleerd. Onze scholen bieden een breed scala aan leermomenten (gericht op hoofd, hart en handen) die kinderen zowel als persoon als qua kennis en vaardigheden toerust om actief mee te doen in hun eigen leefomgeving nu en in de toekomst (vaardig, waardig, aardig). Onze leerkrachten professionaliseren zich continu en passen hun onderwijsaanbod flexibel en creatief aan aan de mogelijkheden en behoeften van hun leerlingen.

Leerlingen en ouders ervaren dat op onze scholen veel geleerd wordt door samen te ontdekken en samen te werken. Onze scholen zijn goed gefaciliteerd, beschikken over moderne en adequate leermiddelen en realiseren goede resultaten.

Kernactiviteiten

Onze kernopdracht is uiteraard het geven van kwalitatief hoogwaardig onderwijs aan alle leerlingen die op onze scholen staan ingeschreven en dit zo uit te voeren dat dit maximaal aansluit bij de mogelijkheden van de leerlingen (passend onderwijs). Daarnaast vinden wij het van belang dit te doen vanuit onze door het christelijk geloof geïnspireerde waarden en normen. Als bestuur zijn we er om degenen die deze activiteiten uitvoeren te faciliteren en te inspireren. Daarnaast monitoren we of dit leidt tot de gewenste resultaten en sturen we waar nodig bij.

Bijzonderheden 2019

Eind april ontving het bestuur het verzoek van De stichting voor Onderwijs van het kerkgenootschap der Zevende-dags Adventisten om hen te helpen het bevoegd gezag van hun school, CBS Oud Zandbergen, vorm te geven. Na een uitgebreide analyse, waarbij Inspectie van het onderwijs, de PO-raad en het Ministerie van OCW betrokken zijn geweest, bleek de optie van overname van de school door ons bestuur de beste optie. Het bestuur van CBO Zeist heeft met instemming van de GMR dit besluit genomen in de wetenschap dat zij niet over alle detail- informatie beschikte en een risico nam. Het Ministerie van OCW, de gemeente Zeist en het Samenwerkingsverband Zout gaven aan dit besluit te ondersteunen en binnen hun mogelijkheden bij te springen als dit nodig mocht zijn. Het alternatief zou immers zijn dat 237 kinderen geen school meer hadden en verdeeld zouden moeten worden over de scholen in de omgeving, waarvan bekend was dat daar onvoldoende ruimte was.

Per 1 augustus is de formele overdracht gerealiseerd en is CBS Oud Zandbergen één van de scholen van CBO Zeist. Dank gaat uit naar dhr. F. van Winkelen, die in opdracht van respectievelijk de PO-raad en het Ministerie van OCW heeft ondersteund om dit proces en het vervolg erop in goede banen te leiden. Ultimo 2019 kunnen we zeggen dat dit voortvarend en planmatig is opgepakt. Er wordt hard gewerkt om de gebreken in de basiskwaliteit, geconstateerd door Inspectie, te repareren. Daarbij is ondersteuning verkregen van medewerkers van Marant (bij aanvang), Goed worden, goed blijven (PO-raad) en Novilo (HB-onderwijs). We verwachten binnen een schooljaar grote stappen te kunnen zetten. We zien en horen terug dat de rust is teruggekeerd in de school en er gebouwd kan gaan worden. We zien een team dat wil gaan voor het verbeterplan en heel hard werkt. We zien echter ook dat de financiële situatie veel ongunstiger is dan voorgespiegeld, en dat het aantal leerlingen per 1 oktober 2019 is gedaald van 237 (1-10-2018) naar 163. We hebben er vertrouwen in dat deze school de mogelijkheden heeft zich te ontwikkelen tot een goede school met als specialisme het voltijds onderwijs aan hoogbegaafden.

Strategisch beleidsplan

De belangrijkste speerpunten uit ons koersplan zijn:

- Kennis delen en samen werken
- Vaardig, waardig, aardig
- Duurzaamheid
- Zichtbaarheid

In het koersplan leest u hoe we dit vorm geven. Volg de link.

VERWIJZING

<https://www.cbozeist.nl/docs/Koersplan%202018-2022%20definitief.pdf>

Toegankelijkheid & toelating

Wat is het beleid ten aanzien van toegankelijkheid en toelating?

1.3 Dialoog

Verbonden partijen

Met de volgende partijen hebben we regelmatig contact:

Organisatie of groep	Beknpte omschrijving van de vorm van de dialoog of samenwerking en de ontwikkelingen hierin
Ouders	Scholen ontwikkelen zich tot ouderbetrokkenheid 3.0 (CPS) en communiceren in die gedachtelijn met hun ouders. Alleen bij speciale gebeurtenissen communiceert het bestuur rechtstreeks met de ouders, bv. m.b.t de onderwijsstakingen.
Leerlingen	De dialoog met de leerlingen over hun welbevinden en tevredenheid krijgt vorm op de scholen. Enkele scholen kennen een leerlingenraad.
Medewerkers	Ontvangen een aantal keer per schooljaar een nieuwsbrief met de actuele ontwikkelingen binnen de stichting. Verder zijn we een open organisatie en is het bestuur gemakkelijk benaderbaar voor haar mensen.
GMR	6 vergaderingen per jaar met het uitvoerend bestuur, 2 vergaderingen per jaar met de toezichthouders. Dit verloopt steeds meer zoals Medezeggenschap bedoeld is.
Gemeente Zeist	1 x per jaar een op overeenstemming gericht overleg (OOGO). Er is initiatief om de lokaal educatieve agenda Zeist(LEAZ) weer in ere te herstellen, maar dit komt nog niet van de grond. De directeur bestuurder heeft regelmatig contact met de wethouder of ambtenaren over specifieke onderwerpen betreffende de scholen.
Gemeente Bunnik	2 x per jaar een OOGO.
Dyade	Doet onze personele en financiële administratie. De contacten zijn gericht op het optimaal uitvoeren van deze taak. Jaarlijks evalueren we de dienstverlening. Via Dyade nemen we ook een FG af, die ons ondersteunt met allerlei issues betreffende privacy en AVG https://www.dyade.nl
Heutink ICT	Beheert de netwerken van de scholen en ons stichtingskantoor. Ook zijn zij vanaf 2019 beschikbaar als sparringpartner voor onze bovenschools ICT-coördinator. Met hen is in ieder geval structureel 2 x per jaar overleg en verder op afroep.
Kind & Co	Kinderopvangorganisatie actief op meerdere van onze scholen. Communicatie vooral organisatorisch.
Kiekeboe	Kinderopvangorganisatie actief op meerdere van onze scholen. Communicatie vooral organisatorisch. (1 x per kwartaal)
Meander Omnium	Kinderopvangorganisatie met veel VVE-leerlingen. Een van de scholen werkt steeds intensiever samen met deze organisatie met het doel kansengelijkheid te bevorderen.
Zorg van de Zaak	Onze Arbodienst, waar medewerkers heengaan die ziek dreigen te worden of ziek zijn. Hierover is frequent overleg met de bedrijfsarts. Vanaf 2019 wordt eenmaal per 6 weken een SMO georganiseerd. Jaarlijks evalueren we de dienstverlening. https://www.zorgvandezaak.nl/over-ons
Verus	Koepelorganisatie. Regelmatig contact over: identiteit, verzekeringen, juridische zaken, evaluatie van functioneren bestuur, bestuurlijk netwerk. https://www.verus.nl
Sineth	Sineth verzorgt voor ons het onderhoud aan onze scholen. Maandelijkse contactmomenten. http://www.scholenbeheer.nl

Onderwijsinkoopgroep	Deze organisatie ondersteunt ons bij het contractenbeheer en eventuele aanbestedingen. Contact indien nodig. https://www.onderwijsinkoopgroep.nl
VeeBee	Landelijke bestuurlijk netwerk, waarmee bestuurlijke zaken worden uitgewisseld en bestuurders elkaar ondersteunen. 4 bijeenkomsten per jaar
Marnix Academie	Opleiding voor leerkrachten. De contacten betreffen het curriculum van de opleiding, de certificering van de scholen als opleidingsschool en de toelevering van studenten. https://www.marnixonderwijscentrum.nl
CHE	Opleiding voor leerkrachten. Contacten gelijk als bij de Marnix. We participeren in de opleidingsschool, een samenwerkingsverband van schoolbesturen dat gezamenlijk beleid voert voor opleiden in de school. https://www.che.nl
Transvita	Regionaal transfercentrum. Wij participeren in dit RTC voor o.a. bemiddeling van invalkrachten, loopbaanbegeleiding en zij-instroomtrajecten https://www.transvita.nl/over-transvita
PO-raad	Sector-organisatie, waar we als lid onze bijdrage leveren o.a. door deelname aan regiobijeenkomsten, ledenvergaderingen en klankbordgroep visitatie. https://www.poraad.nl

Samenwerkingsverbanden

Samenwerkingsverband	Beknopte omschrijving van de vorm van de dialoog of samenwerking en de ontwikkelingen hierin
Samenwerkingsverband ZOUT	De directeur bestuurder maakt deel uit van het bestuur van het samenwerkingsverband. Kernpunten van het beleid van het samenwerkingsverband zijn: • De basis op orde • Inclusiever denken en doen • Versteving dekkend aanbod • Geen kind thuis • Ontschotting onderwijs - jeugdzorg https://www.swvzout.nl/over-swv-zout

Klachtenbehandeling

In 2019 zijn twee klachten binnengekomen. De eerste betrof een casus, waarbij een school geen toestemming voor verlof verstrekke. Klager stelde een vakantie geboekt te hebben in een schoolvakantie en dat de school tussentijds de vakantieregeling op haar site had aangepast. De klacht is behandeld door de landelijke klachtencommissie en het schoolbestuur is in het gelijk gesteld.

De tweede klacht betrof knippen van een leerling door een leerkracht en het feit dat de school niet in gesprek wilde met klager, omdat hij niet het ouderlijk gezag heeft over de leerling. Ook deze klacht werd behandeld door de landelijke klachtencommissie, nadat een gesprek met klager, schoolbestuur en school niet tot een oplossing leidde. Het eerste deel van de klacht werd ongegrond verklaard. Met betrekking tot het tweede deel van de klacht adviseert de landelijke klachtencommissie het huidige protocol gescheiden ouders aan te passen en een bredere definitie te hanteren van de interpretatie van artikel 1:377c, lid 1, BW. Het bestuur neemt dit advies over.

Binnen CBO Zeist functioneert een netwerk van interne vertrouwenspersonen. Deze functionarissen zijn op de scholen vaak eerste aanspreekpunt, als het gaat om onvrede of klachten over de school en/of haar medewerkers. Ook dit jaar heeft dit netwerk haar jaarverslag weer gemaakt. Hieruit blijkt dat over het algemeen weinig meldingen worden gedaan en dat ouders en leerlingen goed weten bij wie ze terecht kunnen op de scholen.

[Zie het jaarverslag interne vertrouwenspersonen](#)

VERWIJZING

https://cbozeist.nl/PrimoSite/Een_klacht_/show.do?ctx=662095,665042&anav=662622

[Klik hier om het Klachtenbeleid te downloaden.](#)

2. Verantwoording beleid

In dit hoofdstuk verantwoordt het bestuur het gevoerde beleid op de volgende beleidsterreinen: Onderwijs & kwaliteit, Personeel & professionalisering, Huisvesting & facilitaire zaken en Financieel beleid. Het hart van deze paragrafen wordt gevormd door de verantwoording van de gestelde doelen, de behaalde resultaten en de mogelijke vervolgstappen. De laatste paragraaf van dit hoofdstuk gaat in op de risico's en risicobeheersing.

2.1 Onderwijs & kwaliteit

Onderwijskwaliteit

Definiëring

In 2019 hebben we een start gemaakt met het herdefiniëren van onderwijskwaliteit en het actualiseren van onze kwaliteitszorg. We maken daarbij gebruik van het model “regie op onderwijskwaliteit” van de PO-raad: www.poraad.nl/themas/onderwijskwaliteit/regie-op-onderwijskwaliteit. Uiteraard nemen we daarin de door de Inspectie geformuleerde basiskwaliteit mee als gegeven. In 2019 hebben we de CBO-onderwijskwaliteit gedefinieerd op basis van de begrippen:

- Identiteit
- Socialisatie
- Opleiding
- Persoonsvorming
- Kwalificatie

[Zie voor de precieze definiëring ons kwaliteitshandboek](#)

Zicht op onderwijskwaliteit

Als bestuur maken we gebruik van de volgende instrumenten, gespreksvormen, overzichten en plannen om zicht te houden op de kwaliteit van het onderwijs:

- Kwaliteitssysteem (in ontwikkeling) en leerlingvolgsystemen via Cito, KanVas, ParnasSys/Ultimview
- Jaarplannen, jaarverslag en jaarevaluaties
- Vlootschauw
- Tevredenheidsonderzoeken
- Monitor Onderwijsvisie (zelfevaluatie en visitaties) + kwaliteitskaarten (in ontwikkeling)
- Intervisie en teamleren
- Opbrengst-gesprekken met leraren om de analyses van de data te verbeteren opdat gerichte interventies door de leerkracht tot betere leerresultaten bij de kinderen leiden.

[Zie ook: kwaliteitshandboek](#)

Werken aan onderwijskwaliteit

Uitgangspunt hier is dat we ervan uitgaan dat onze medewerkers maximaal hun eigen professionele ruimte benutten om aan hun opdracht te voldoen en hier ook werkplezier aan beleven. Leerkrachten hebben een goed beeld van hun leerlingen en weten wat ze nodig hebben en op welke wijze ze dit kunnen bieden. Dat doen ze zelf of in samenspraak en samenwerking met anderen. Voor leidinggevendenden, bestuur en staf betekent dit:

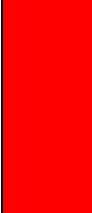
- Duidelijke kaders bieden
- Structureren van initiatieven en plannen
- Faciliteren in de volle breedte
- Kwaliteit monitoren, analyseren, bespreken en in samenspraak bijsturen
- Kernpunten personeelsbeleid: professionele medewerkers, samen werken, samen leren, leiderschap en werkplezier
- Faciliteren teamleren en bovenschoolse netwerken
- Goed bedrijfsvoering

[Zie ook: kwaliteitshandboek](#)

Doelen en resultaten

Hier beschrijven we de doelen die we ons als CBO Zeist hebben gesteld ten aanzien van onderwijskwaliteit en in hoeverre deze zijn behaald.

	= Doel wordt of is gehaald
	= Proces loopt nog
	= Doel wordt of is niet gehaald

Doel	kleur	Vervolg
Scholen hebben de basiskwaliteit op orde.		Voor 6 van de 8 scholen is dit zonder meer het geval. Op Nije Kroost wordt hier hard aan gewerkt. Het staat onder druk door wisselingen in de directie en een in ontwikkeling zijnde schoolcultuur. Op CBS Oud Zandbergen wordt middels een verbeterplan gewerkt om de basiskwaliteit weer op orde te krijgen.
Scholen scoren op de eindtoets op of boven het landelijk gemiddelde		Met uitzondering van Beurthouk. Deze school scoort net onder de norm.
Scholen werken conform een jaarplan		Continueren
Scholen leveren 2 maal per jaar een schoolanalyse aan mbt de niet methodegebonden toetsen		De schoolanalyses worden nog niet overal gedeeld en opgesteld. Het IB-netwerk heeft de opdracht een format te ontwikkelen. Dit loopt door in 2020.
Definiëren van onderwijskwaliteit		Is opgenomen in kwaliteitshandboek.
Het directieteam werkt vanuit onze visie gezamenlijk aan bestuursformatieplan, schoolplannen en ontwikkeling personeelsbeleid		Ontwikkelpunt vanuit het koersplan. Is goed opgepakt en wordt gecontinueerd.
De netwerken van ICT-ers, IB-ers, CSV-ers werken doelgericht aan opdrachten vanuit het directieboard		Netwerken stellen jaarlijks tijdens een gezamenlijke bijeenkomst met de directeuren hun doelen vast. Dit hebben we dit jaar voor het eerst zo gedaan. De ervaring is goed. Het kan nog doorontwikkeld worden.
Groepen die gemeenschappelijk aan een doel willen werken dat bijdraagt aan de ontwikkeling van CBO Zeist daarvoor de ruimte geven		In 2019 is zo'n netwerk van talentbegeleiders ontstaan. Er is ruimte voor meer.

Het vaststellen van de kennis, vaardigheden en competenties die horen bij de leerkracht-functies en daarmee de richting bepalen van professionaliseringsbeleid. Het in beeld brengen van talenten specialisaties van ons medewerkersbestand.		Dit is nog niet afgerond. In de scholen zijn gesprekken gevoerd over de kwaliteit van leerkrachten. In 2020 zal dit opgenomen worden in het kwaliteitshandboek.
Visie op visiteren ontwikkelen		Staat gepland voor voorjaar 2020

Ontwikkelingen

- Komend jaar werken we door aan deze doelen. Daarnaast gaan we aandacht besteden aan de volgende doelen:
 - Vorm geven aan meer inclusief denken en werken binnen de scholen
 - Vorm geven aan diverse vormen van een onderwijsaanbod aan meer- en hoogbegaafde leerlingen.

Onderwijsresultaten

Voor de onderwijsresultaten van de scholen verwijst ik naar [scholenopdekaart.nl](https://www.scholenopdekaart.nl).

Internationalisering

- Is er beleid op het thema internationalisering?
 - ☐ Ja
 - ☒ Nee

Inspectie

- Is er tijdens het verslagjaar een inspectiebezoek geweest?
 - ☒ Ja
 - ☐ Nee

Het inspectiebezoek vond plaats bij de rechtsvoorganger van CBS Oud Zandbergen. Het rapport was vernietigend en aanleiding voor de overname door CBO Zeist. Conclusie: Op alle terreinen functioneert de school onder de maat. Na de overname op 1 augustus 2019 is een verbeterplan opgesteld en wordt met een vernieuwd team, inzet van 'Goed worden, goed blijven' en 'Novilo' hard gewerkt aan de kwaliteitsverbetering op de school. De eerste signalen zijn dat dit conform plan en positief verloopt.

Inspectierapport: <https://www.zoekscholen.onderwijsinspectie.nl/zoek-en-vergelijk/sector/po/id/4571?pagina=1&zoekterm=35466>

Visitatie

- Heeft er tijdens het verslagjaar een bestuurlijke visitatie plaatsgevonden?
 - ☐ Ja
 - ☒ Nee

Passend onderwijs

Op grond van de [Regeling jaarverslag artikel 4 lid 6](#) verantwoorden wij ons ook graag met betrekking tot de middelen die wij vanuit het samenwerkingsverband Zout tot onze beschikking krijgen. Als CBO Zeist hebben wij ons gecommitteerd aan de doelstellingen van het samenwerkingsverband. We hebben het doel geïntegreerd in ons koersplan. We ontvingen in 2019 per leerling een bedrag van € 120,- ter versterking van de basisondersteuning, daarnaast een bedrag van € 95,- per leerling voor de extra ondersteuning en nog € 20,- als impulsmiddelen. Op hoofdlijnen is met deze middelen aan de volgende door het samenwerkingsverband geformuleerde doelen gewerkt:

- De basis op orde
 - Bestuur en organisatie
 - Een lerende organisatie en stimulerende kwaliteitszorg
 - Ondersteuning op scholen is verbeterd. Het schoolondersteuningsteam (SOT) functioneert hierin als motor
- Inclusiever denken en doen. Naar tijdelijker, flexibeler en modulair specialistisch onderwijs
 - Geen kind thuis
 - Ontschotting
 - Vroegsignalering en aansluiting voorschool-primair onderwijs
 - De geborgde doorgaande lijn primair – voortgezet onderwijs

Het bedrag voor de basisondersteuning is rechtstreeks aan de scholen verstrekt en wordt ingezet voor de intern begeleiders en de voor de ontwikkeling van de kwaliteitszorg op school.

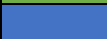
Het bedrag voor de extra ondersteuning wordt bovenscholings beheerd en uitgegeven aan voorzieningen voor hoogbegaafdenonderwijs(voltijds en DWS), ondersteuning aan groepen met sociale problematiek, individuele trajecten.

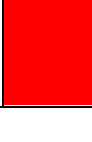
De impulsmiddelen zijn gebruikt voor bekostiging van de diverse pilots, georganiseerd door het SWV, waaraan enkele CBO-scholen deelnamen. De verantwoording van deze middelen is eveneens verzonden aan het Samenwerkingsverband. Zie ook:

<https://www.swvzout.nl/downloads> ondersteuningsplan SWV Zout.

[Klik hier om de verantwoording middelen CBO aan SWV Zout te downloaden.](#)

2.2 Personeel & professionalisering

	= Doel wordt of is gehaald
	= Proces loopt nog
	= Doel wordt of is niet gehaald

Doel	kleur	Vervolg
Voldoende personeel op alle scholen		Het lukt om de reguliere formatieruimte in te vullen, hoewel vacatures langer openstaan. Het lukt niet altijd ziek personeel te vervangen. We blijven hier consequent hard aan werken.
Ontwikkeling strategisch HR-beleid in aan sluiting op het koersplan.		Dit stuk is met instemming van de GMR vastgesteld. Zie het Integraal Personeelsbeleid CBO Zeist. Inmiddels is het plan voorzien van een uitvoeringsplan dat in uitvoering is genomen
Beleid zij-instroom ontwikkelen als een van de oplossingen voor personeelstekort		Er is een plan ontwikkeld hoe CBO Zeist wenst om te gaan met zij-instromers. Er zijn 3 zij-instroomtrajecten gestart. Evaluatie leidde tot aanpassing van het beleid, dat in voorjaar 2020 definitief zal worden vastgesteld.
Kwaliteit leerkracht		Wat wij verstaan onder een goede leerkracht is per school gedefinieerd en wordt gebruikt bij de vlootschauw en ons kwaliteitshandboek.
Actualiseren functiebouwhuis		Dit hebben we bewust laten liggen in afwachting van een nieuwe cao. Wel is de functie van onderwijs-coördinator beschreven en gewaardeerd. Actualisering staat op de agenda in 2020.

Professionaliseringsbeleid		Door wisseling van P&O medewerker en andere prioriteiten (overname van Oud Zandbergen) is dit onderwerp doorgeschoven naar 2021. Vooralsnog blijven de uitgangspunten dat we ruimschoots investeren in professionalisering, maar worden de keuzes hierin geheel door de school gemaakt.
----------------------------	--	---

Ontwikkelingen

In ons strategisch HR-beleid verwoorden we welke ontwikkelingen we voor de komende jaren zien. Het sluit aan op ons koersplan. We focussen hierin op duurzame inzetbaarheid en vitaliteit en richten ons op 4 speerpunten te weten:

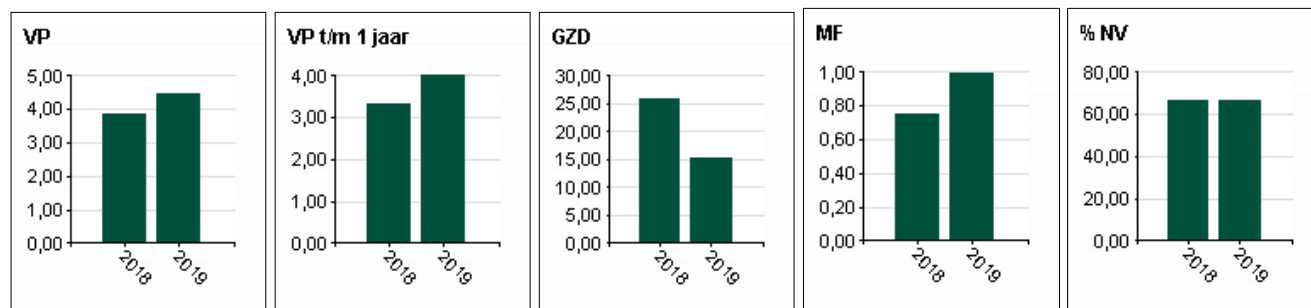
- Vinden, binden en werkplezier
- Faciliteren van samenwerken en kennisdelen
- Benutten van talenten van medewerkers
- Ontwikkeling van leerkrachten

Uitkeringen na ontslag

In 2019 zijn geen uitkeringen na ontslag verstrekt.

Ziekteverzuim

In 2019 zien wij het ziekteverzuim toenemen ten opzichte van 2018. Zieken geven veelal aan dat sprake is van medische dan wel privéomstandigheden die niet te combineren zijn met het werk en de druk die werken oplevert.

We zien het voortschrijdend verzuimpercentage (VP) stijgen van 3,86 naar 4,44. Het percentage gedurende het jaar van 3,33 naar 4,0 (VP t/m 1). De gemiddelde ziekteduur (GZD) lijkt af te nemen, maar we weten dat veel ziekmeldingen plaats vonden in november en december 2019. De meldingsfrequentie (MF) stijgt en het nul verzuimpercentage (%NV) blijft ongeveer gelijk.

We vinden de trend niet positief en blijven analyseren om te zien hoe we preventief kunnen voorkomen dat het verzuim stijgt.

Aanpak werkdruk

Over dit thema verantwoordt CBO Zeist zich op grond van de [Regeling jaarverslag artikel 4 lid 6](#) als volgt:

De werkdrukmiddelen worden op de scholen ingezet op basis van de behoefte van de school. De scholen houden hier rekening met de kaders van het personeelsbeleid en het mogelijk ontstaan van personele verplichtingen. De scholen verantwoorden zich over die inzet middels de verantwoordingssheet van de PO-raad. De keuzes van de school hebben de instemming van de MR van de school.

De werkdrukmiddelen worden vooral ingezet voor:

- Extra leerkracht formatie (uitroosteren van leerkrachten)

- Extra formatie in OOP
- Vakdocenten
- ICT-voorzieningen

Als bestuur hebben we aanvullend de volgende maatregelen genomen:

- Meer aandacht voor het preventieve spreekuur van de bedrijfsarts.
- Ruimte bieden door mogelijke nieuwe functies in het kader van deze middelen beschreven en gewaardeerd kunnen worden. In ieder geval zal de leraar ondersteuner toegevoegd worden aan het functiebouwhuis.
- Zoveel mogelijk voorkomen dat werkdrukmiddelen verloren gaan door tekort bij ziektevervangende. Gevolg hiervan dat we er soms voor kiezen groepen naar huis te laten gaan.

Zie voor de verantwoording van de werkdrukmiddelen per school:

[Klik hier om de werkdrukverantwoording van de scholen te downloaden.](#)

Strategisch personeelsbeleid

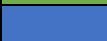
Op grond van de [Regeling jaarverslag artikel 4 lid 6](#) willen wij ook dit onderwerp nader verantwoorden.

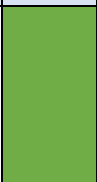
In 2019 hebben we als CBO Zeist strategisch personeelsbeleid geformuleerd dat aansluit op ons koersplan. Dit plan is zowel met de directies van de scholen als met de GMR afgestemd. Diverse onderdelen uit ons personeelsbeleid zullen de komende jaren worden geactualiseerd en aangepast aan deze koers of aan de vernieuwde wetgeving. In het jaarplan 2019-2020 maken we hier reeds een begin mee.

Ieder onderdeel wordt met een bepaalde regelmaat geëvalueerd. Monitoring van het personeelsbeleid gebeurt 2-jaarlijks middels een tevredenheidsonderzoek onder medewerkers en jaarlijks middels de vlootinspectie die uitgevoerd wordt door de personeelsadviseur.

2.3 Huisvesting & facilitaire zaken

CBO Zeist heeft het maken van het meerjarenonderhoudsplan en de coördinatie van de uitvoering hiervan uitbesteed aan Sineth scholenbeheer (<https://schoolfacilities.nl/component/content/article/404-huisvesting/3584-sineth-scholenbeheer>). Maandelijks vindt overleg plaats over de stand van zaken. Ook voor de aan gebouwen gerelateerde onderhoudscontracten verzorgt Sineth de coördinatie. Het meerjarenonderhoudsplan wordt iedere twee jaar geactualiseerd. Op basis van de geplande kosten wordt jaarlijks gedoteerd aan de voorziening Onderhoud. Het onderhoud van onze school in de gemeente Bunnik is ondergebracht bij de beheersstichting van Het Palet, waarin naast Beurthouk ook de rooms-katholieke en openbare basisschool van Odijk zijn ondergebracht.

	= Doel wordt of is gehaald
	= Proces loopt nog
	= Doel wordt of is niet gehaald

Doel	kleur	Vervolg
Onderhoud uitvoeren volgens plan		Het onderhoud is uitgevoerd. Op de Wegwijzer is een aantal dingen niet meer uitgevoerd in verband met de aankomende nieuwbouw. De middelen die hiervoor stonden worden gereserveerd om te kunnen investeren in de nieuwbouw.
Onderhoud aan installaties uitvoeren volgens plan		Alle installaties zijn conform wettelijke eisen geïnstalleerd en onderhouden.

Verbeteren binnenklimaat van scholen		Op een aantal scholen waren klachten over de luchtkwaliteit en binnentemperatuur. Hier is onderzoek naar gedaan en zijn, indien de rapportages daartoe aanleiding gaven, maatregelen getroffen. Voor meerdere scholen zijn airco's aangeschaft.
Beleidsuitgangspunten en mogelijkheden onderzoeken met betrekking tot duurzaamheid van de schoolgebouwen		We hebben hiertoe een eerste aanzet gedaan, maar dit heeft nog niet geleid tot een gedragen document. In 2020 werken we hieraan verder.

Ontwikkelingen

In overleg met de gemeente Zeist is in 2019 een integraal huisvestingsbeleid vastgesteld. In de periode 2019-2022 staat hierin voor 2 van onze scholen nieuwbouw gepland: De Wegwijzer en Nije Kroost. In 2020 zullen we de voorbereidingen starten voor de nieuwbouw van De Wegwijzer.

In de gemeente Bunnik wordt in 2020 een proces opgestart om tot een integraal huisvestingsplan te komen.

Op 1 augustus 2019 is CBS Oud Zandbergen toegevoegd aan ons scholenbestand. Op het eerste zicht ziet deze school er redelijk onderhouden uit, maar een planmatige aanpak en onderbouwd onderhoudsplan is niet meegekomen. Dit wordt in het voorjaar van 2020 opgepakt en geïntegreerd in ons MJOP.

Duurzaamheid & maatschappelijk verantwoord ondernemen

Duurzaamheid is één van de pijlers van ons koersplan. Vooralsnog hanteren we de stelregel dat als investeringen om schoolgebouwen duurzamer te maken binnen 10 jaar kunnen worden terugverdiend, we die investeringen doen. Zo hebben de meeste van onze scholen zonnepanelen op het dak. Ook bij vervanging van installaties kijken we wat mogelijk is om binnen de financiële mogelijkheden zo duurzaam mogelijke oplossingen te realiseren. Datzelfde geldt voor het realiseren van LEDverlichting binnen de scholen. Dit doen we op het moment dat er toch lampen of armaturen vervangen moeten worden.

Als onderwijsorganisatie hebben wij een voorbeeldfunctie en dragen wij per definitie verantwoordelijkheid voor de maatschappij van nu en de toekomst. In onze activiteiten en processen houden we dus rekening met zaken als klimaatneutraliteit, circulariteit, inclusiviteit en/of eerlijke ketens. We moeten echter wel rekening houden met de middelen die wij hiervoor tot onze beschikking hebben en kunnen dus niet altijd de meest optimale keuzes hierin maken.

2.4 Financieel beleid

	= Doel wordt of is gehaald
	= Proces loopt nog
	= Doel wordt of is niet gehaald

Doel	kleur	Vervolg
Financieel in control blijven		We hebben onze financiële processen goed ingericht voor een organisatie van onze schaalgrootte en realiseren steeds kleine verbeteringen.
Extra investeren in realisatie koersplan		De afgesproken extra inzet ten behoeve van zij-instromers en netwerken zijn gerealiseerd.

Ontwikkelingen

We hebben gemerkt dat de extra inkomsten ontvangen in 2019 hoger waren dan de hogere kosten en dat een deel hiervan als voorziening opgenomen diende te worden, omdat de uitgaven hiervan in februari 2020 zullen plaatsvinden. Het betreft hier de cao-verplichtingen.

Daarnaast heeft het veel moeite gekost om bij de overname van CBS Oud Zandbergen de juiste cijfers per 1 augustus te achterhalen en die op een goede manier in onze stukken te krijgen. Bij de overname zijn we uitgegaan van een afronding van de financiën door het vorig bestuur per 01-08-2019, voorzien van een goedkeurende verklaring door hun accountant. Dat heeft plaatsgevonden. Vanaf 1 augustus zijn inkomsten van OCW en kosten in onze administratiesystemen terechtgekomen. Het proces om duidelijkheid te krijgen in de precieze financiële situatie van CBS Oud Zandbergen heeft geduurd tot eind januari 2020.

Onze accountant heeft verzocht om de totale begroting, vastgesteld door de besturen van respectievelijk CBS Oud Zandbergen en CBO Zeist in elkaar te voegen en de kosten van de school voor 1 augustus en na 1 augustus ook allemaal op te nemen in de jaarrekening van CBO Zeist. Door deze ingreep is de aansluiting van de gepresenteerde cijfers met die van voorgaande jaren lastiger dan anders voor externen.

Treasury

In 2019 zijn in het treasurybeleid geen wijzigingen geweest. Middelen die niet nodig zijn voor de directe bedrijfsvoering staan op spaarrekeningen bij diverse Nederlandse banken. Een klein deel van deze middelen, te weten € 110.724, is ondergebracht in staatsobligaties en in het NN Global Obligatie Fonds. Deze zijn dagelijks verhandelbaar. De obligatie aan de Nederlandse staat loopt tot 2023. Het NN Global Obligatie Fonds heeft een doorlopend karakter. Het rendement loopt terug. Op advies van de banken worden deze beleggingen aangehouden. Binnen de wetgeving zien wij en ook onze banken geen mogelijkheden om ons kapitaal op dit moment meer te laten renderen.

We hebben besloten de spaarrekeningen over drie banken verspreid te houden, omdat we verwachten rente te moeten gaan betalen bij rekeningen waar meer dan 1 miljoen euro opstaat. Dit proberen we te voorkomen door spreiding.

CBO Zeist heeft geen leningen.

VERWIJZING

[Klik hier om het Treasurystatuut te downloaden.](#)

Allocatie middelen

Op grond van de [Regeling jaarverslag artikel 4 lid 6](#) verantwoorden we ons ook op dit item:

De inkomsten van OCW worden in principe toebedeeld aan de school, waarvoor ze bedoeld zijn, tenzij hier andere afspraken over zijn gemaakt. Die afspraken volgen later in de tekst. De scholen hebben de kostenplaatsen 01 t/m 09. Dit jaar is voor het eerst het brinnummer 08LE gesplitst. Op kostenplaats 01 is CBS Ichthus en kostenplaats 08 is De Hoeksteen. Verdeling over de kostenplaatsen vindt plaats naar rato van het aantal leerlingen. Aan de Hoeksteen wordt vanuit de PAB-budgetten het bedrag ter hoogte van de directietoeslag toegevoegd.

Bovenschools kennen we de kostenplaatsen 98 (al het gezamenlijk beleid en wat daarmee samenhangt) en kostenplaats 99 (stafkantoor en bestuur). Inkomsten van het SWV zijn opgenomen conform de afspraken. Op het niveau van de school € 120,- per leerling ter bekostiging van de formatie van intern begeleiders. Op kostenplaats 98 structureel € 95,- per leerling en voor de komende twee jaren € 20,- per leerling extra. Inkomsten voor verhuur en medegebruik zijn op het niveau van de scholen opgenomen. Op kostenplaats 98 wordt tevens rekening gehouden met inkomsten uit de steunstichting á € 20.000,- Tot slot worden enkele doelsubsidies ontvangen die als inkomsten zijn opgenomen op de scholen waarop ze betrekking hebben (lerarenbeurs, muziek, schakelklas, curriculum.nu, enz.).

De inkomsten van de kostenplaatsen 98 en 99 ontstaan door afroaming van de lumpsum:

- 4,5 % van de brutoloonsum wordt als kosten opgenomen in kostenplaats 98 ter bekostiging van ziektevervanging. CBO Zeist is eigenrisicodragers (ERD) en bekostigt de vervanging zelf.
- 10 % van de materiële instandhouding naar 98 ter bekostiging van de uitbesteding van de administratie, lidmaatschappen van Verus, PO-raad, Transvita, verzekeringen Raetsheren van Orde en de licentiekosten van ParnasSys, Heutink ICT.
- De werkdruggelden zijn voor 100 % toegevoegd aan de inkomsten van de scholen.
- Van het restant van het PAB-budget (de werkdruggelden zitten hier ook in) gaat 80 % naar 98 en 99 ter bekostiging van o.a. ARBO-voorzieningen, duurzame inzetbaarheid senioren, ouderschapsverloven, feesten en jubilea, bovenschoolse scholing, verloven, netwerken, personeelsdag, accountant, directietoelage de Hoeksteen en stichtingskantoor. De rest gaat naar de scholen.
- € 95,- per leerling wordt als inkomsten geboekt op 98 ter bekostiging van de Day a Week School (DWS), extra ondersteuning voor groepen en de ondersteuningsarrangementen.
- € 20,- per leerling worden als inkomsten geboekt op 98 ter bekostiging van projecten op scholen die de kwaliteit van de basisondersteuning verhogen.

De kosten van het bestuurlijk apparaat bedroegen in 2019 € 266.206. Dat is 2,3% van de totaal ontvangen baten.

Onderwijsachterstandsmiddelen

De onderwijsachterstandsmiddelen (OAB-middelen) worden toegekend aan de scholen op basis van de scores van het CBS. We herkennen dat de leerlingen op deze scholen deze middelen het hardst nodig hebben en zien geen reden hiervan af te wijken. De middelen worden ingezet om leerlingen in achterstandssituaties passend onderwijs te geven. Hiervoor zijn extra handen en soms aangepast leermateriaal nodig. De scholen waar deze leerlingen zitten besluiten zelf over de precieze besteding van de middelen.

2.5 Risico's en risicobeheersing

Als risico's voor het goed functioneren van onze organisatie onderscheiden we de volgende factoren:

- Leerkrachtentekort en kwaliteitsverlies
- Wijzigingen in de bekostigingssystematiek
- Invoering van nieuwe wet- en regelgeving
- Ontwikkeling van de leerlingenaantallen
- Ziekteverzuim
- Een nieuwe school binnen ons bestuur

We onderkennen deze risico's en ons beleid is er op gericht zo snel mogelijk te signaleren of deze risico's zich voordoen. Mocht dit het geval zijn, anticiperen wij hierop door nieuw of aanvullend beleid.

Zo houden wij permanent overzicht over de bezetting van personeel op onze scholen en is het werven, binden en boeien van personeel iets wat ons dagelijks bezighoudt. We houden de wijzigingen in regelgeving goed in de gaten en analyseren de gevolgen ervan voor CBO Zeist en nemen passende acties.

De leerlingenaantallen en het ziekteverzuim worden gemonitord en geanalyseerd. Tweemaandelijks wordt dit ook vastgelegd in de bestuursrapportage. Op deze manier spelen we tijdig in op mogelijke risico's.

Belangrijkste risico's en onzekerheden

De nieuwe school binnen het bestuur benoem ik eveneens als risico, omdat eind 2019 niet duidelijk is hoe de financiële situatie rond die school is. Verder zie ik zowel personeel als materieel een uitgavepatroon dat niet past bij de inkomsten. Het leerlingenaantal is gedaald en er zijn extreem veel kosten gemaakt in het overnameproces. Kosten die niet bekend waren op het moment dat het besluit tot overname is genomen. Afspraak met de GMR is dat

de andere scholen niet financieel zouden leiden onder deze overname. Inmiddels is hier meer duidelijkheid over. Dat valt niet mee. Als eerder vermeld is een verzoek gedaan aan OCW ter compensatie van een deel van de kosten.

Mogelijke risico's in verband met Corona.

Op het moment van schrijven van het bestuursverslag zijn de scholen gesloten in verband met het Coronavirus. We kunnen niet overzien wat de gevolgen zullen zijn van deze sluiting. Het is aannemelijk dat deze sluiting invloed gaat hebben op de resultaten van het onderwijs. In die zin maken we ons het meest zorgen over leerlingen in kwetsbare situaties die nu niet de structuur van de dagelijkse schoolgang hebben. Voor deze groep is het organiseren van thuisonderwijs ook een grote uitdaging. We geven versneld vorm aan afstandsonderwijs en dat vraagt extra investeringen. De overheid, jeugdzorg en het samenwerkingsverband ondersteunen, maar het is niet duidelijk welke financiële consequenties dit uiteindelijk voor ons zal hebben. Ook de kinderopvang is gesloten en er wordt dus geen gebruik gemaakt van onze scholen door de reguliere opvang. Onduidelijk is of de vergoedingen voor gebruik van onze scholen wel doorbetaald zullen worden. Ook kunnen we ons voorstellen dat extra investeringen of maatregelen nodig zijn om de veiligheid van medewerkers en leerlingen te garanderen, als de scholen weer open gaan.

3. Verantwoording financiën

Dit hoofdstuk verantwoordt de financiële staat van het bestuur. Het geeft de belangrijkste financiële gegevens weer en is los van de jaarrekening te lezen. De eerste paragraaf gaat in op ontwikkelingen in meerjarig perspectief, de tweede paragraaf geeft een analyse van de staat van baten en lasten en de balans, en in de laatste paragraaf komt de financiële positie van het bestuur aan bod.

3.1 Ontwikkelingen in meerjarig perspectief

Leerlingen

	Vorig jaar (T-1)	Verslagjaar (T)	T+1	T+2	T+3
Aantal leerlingen excl. 07ZG	1849	1855			
Aantal leerlingen totaal		2018	2051	2062	2059

We zien de komende jaren een lichte groei in de prognoses van de leerlingen. We lijken weinig tot geen last te hebben van de stichting van een Islamitische basisschool in Zeist. De meeste scholen laten een stabiel leerlingenaantal zien. We verwachten dat het aantal leerlingen op Oud Zandbergen op termijn weer zal toenemen. Daarmee lijken deze prognoses realistisch.

FTE

Aantal FTE	Vorig jaar (T-1)	Verslagjaar (T)	T+1	T+2	T+3
Bestuur / management	7,5	9,01	9	9	9
Onderwijzend personeel	105,05	111,96	115	115	115
Ondersteunend personeel	11,71	16,23	17	18	19

Op peildatum 1 oktober hadden we nog vacatureruimte. Bij de leerlingprognoses is een formatie van 115 fte op basis van onze huidige organisatie passend. De grootste uitdaging zal zijn of we voldoende mensen kunnen krijgen. Alternatief is anders organiseren. Dan voorzie ik een groei in de onderwijsondersteunende functies.

3.2 Staat van baten en lasten en balans

Staat van baten en lasten

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Verschil	Realisatie 2018	Verschil
Baten					
Rijksbijdragen OCenW	12.220.586	11.468.624	751.962	11.230.021	990.565
Overige overheidsbijdragen	23.458	23.333	125	23.458	-
Overige baten	280.071	213.712	66.359	241.447	38.624
Totaal baten	12.524.115	11.705.669	818.446	11.494.926	1.029.189
Lasten					
Personele lasten	10.445.502	9.994.652	450.850	9.515.578	929.924
Afschrijvingen	359.376	382.986	-23.610	342.542	16.834
Huisvestingslasten	846.228	838.582	7.646	822.720	23.508
Overige lasten	915.967	792.215	123.752	817.122	98.845
Totaal lasten	12.567.073	12.008.435	558.638	11.497.962	1.069.111
Saldo baten en lasten	-42.958	-302.766	259.808	-3.036	-39.922
Financiële baten en lasten					
Financiële baten	4.655	8.290	-3.635	5.280	-625
Financiële lasten	251	-	251	3.010	-2.759
Totaal financiële baten en lasten	4.404	8.290	-3.886	2.270	2.134
Totaal resultaat	-38.554	-294.476	255.922	-766	-37.788

	Realisatie 2018	Realisatie 2019	Prognose 2020	Prognose 2021	Prognose 2022
Aantal leerlingen	2.086	2.018	2.051	2.062	2.059
Baten					
Rijksbijdragen OCenW	11.230.021	12.220.586	11.894.563	11.721.343	11.891.217
Overige overheidsbijdragen	23.458	23.458	23.333	-	-
Overige baten	241.447	280.071	186.846	126.500	126.500
Totaal baten	11.494.926	12.524.115	12.104.742	11.847.843	12.017.717
Lasten					
Personeelslasten	9.515.578	10.445.502	10.252.417	9.831.647	9.800.106
Afschrijvingen	342.542	359.376	375.581	396.757	385.772
Huisvestingslasten	822.720	846.228	823.836	825.666	826.166
Overige lasten	817.122	915.967	817.470	814.970	814.970
Totaal lasten	11.497.962	12.567.073	12.269.304	11.869.040	11.827.014
Saldo baten en lasten	-3.036	-42.958	-164.562	-21.197	190.703
Financiële baten en lasten					
Financiële baten	5.280	4.655	5.800	5.800	5.800
Financiële lasten	3.010	251	250	250	250
Totaal financiële baten en lasten	2.270	4.404	5.550	5.550	5.550
Totaal resultaat	-766	-38.554	-159.012	-15.647	196.253

Belangrijkste verschillen tussen het resultaat en de begroting in 2019.

De jaarrekening 2019 presenteert een resultaat van -€ 38.554 ten opzichte van een begroot tekort van -€ 294.476. Een positief verschil van € 255.922. We weten echter dat in 2019 € 207.036 aanvullende bekostiging is ontvangen ter bekostiging van cao-verplichtingen die in februari 2020 als eenmalige uitkering uitgegeven wordt. Rest een positief verschil van € 48.886

In januari heeft het bestuur van CBO Zeist een begroting 2019 vastgesteld met een tekort van -€ 99.787. Dit tekort was bewust, omdat we vanuit ons vermogen een extra impuls wilden geven aan de ambities van ons koersplan. In deze jaarrekening wordt een begrotingstekort gepresenteerd van € 294.476. Dit verschil wordt veroorzaakt doordat de begroting van het bestuur van Stichting Onderwijs van het kerkgenootschap der Zevende-dags Adventisten (CBS Oud Zandbergen) volledig geïntegreerd is in de begroting van CBO Zeist. Het vastgesteld begrotingstekort van dit bestuur bedroeg € 194.688.

Tot 1 augustus was het voormalig bestuur van Oud Zandbergen verantwoordelijk. Per 1 augustus 2019 is de financiële situatie van de school gecontroleerd door Van Ree accountants. Hun rapportage vermeldt op 1 augustus een negatief resultaat van -€ 345.571. Dat is veel negatiever dan de begroting die uitging van -€ 194.688. Dit tekort is volledig geïntegreerd opgenomen in de gepresenteerde cijfers. Ook in de vergelijkende cijfers van 2018.

Overduidelijk is dat de overname van de school veel geld heeft gekost dat niet uitgegeven kan worden aan onderwijs. Veel meer dan vanuit de rapportage bij overname bleek. Overigens zijn deze kosten wel bekostigd uit de middelen van de eigen school. De financiële situatie van de school is daarmee zwak ten opzichte van de andere scholen. In februari 2020 heeft het bestuur van CBO Zeist het ministerie van OCW schriftelijk verzocht om de kosten die niet gerekend kunnen worden tot het primaire proces, maar ontstonden uit het overnameproces voor haar rekening te nemen. Dit om de school weer een gezonde uitgangspositie te geven. Het betreft hier een bedrag van € 180.000. Ook met de andere partijen die hun steun hebben toegezegd bij de overname van Oud Zandbergen gaan wij nog in gesprek. Dat zijn de gemeente Zeist en het samenwerkingsverband Zout.

Bij de baten valt op dat de rijksbijdragen ruim 750 k hoger zijn dan begroot. Hierin zitten o.a. de al eerder genoemde middelen van de bijzondere aanvullende bekostiging PO (207 k), de groeibekostiging, waarmee wij in onze begroting geen rekening mee houden (163 k) en de verhoging van de werkdrukmiddelen (93 k).

Het verschil aan overige baten wordt voor het grootste deel veroorzaakt door de overdracht van het resterende vermogen van het bestuur van CBS Oud Zandbergen. Dit bedroeg 59,5 k.

Kijken we naar de lasten, zien we een verschil van € 450.850 ten opzichte van de begroting. We zien dat de reguliere loonkosten hoger zijn dan begroot (464 k). Dat wordt ruimschoots gecompenseerd door de 2,5% die we hiervoor in de begroting opnemen (416 k) en de uitkeringskosten die we terugontvangen van UWV (145 k). We geven meer uit dan begroot aan detacheringen en kosten derden (294 k), kosten die te maken hebben met langdurig ziek personeel en inhuur van invalleerkrachten. We geven minder uit aan schoolbegeleiding (84 k), meer aan professionalisering (53 k).

Gezien de toename van het aantal langdurig zieken hebben we een grote dotatie moeten doen aan de voorziening langdurig zieken. Deze dotatie bedraagt € 282.912. Vorig jaar ging dit om een dotatie van € 58.637. Deze dotatie drukt het jaarresultaat, maar blijft een balanspost.

Met betrekking tot de afschrijvingen en huisvestingslasten zijn geen significante verschillen te melden.

De overige lasten worden overschreden met € 123.752. Grootste veroorzaker is hier de toegenomen kosten van licenties bij zowel methoden als andere applicaties. Die veroorzaken grotendeels de overschrijding bij verbruiksmateriaal en ICT (61 k). Verder is 15 k meer uitgegeven aan werving en selectiekosten en 7 k aan accountantskosten (tussentijdse controle i.v.m. Oud Zandbergen). Verder zien we op veel van de begrotingsposten kleine overschrijdingen die opgeteld toch tot hoge bedragen leiden. Mooi om te vermelden is dat bezuinigingen op telefonie en drukkosten zijn gerealiseerd. Bijna 25 k op jaarbasis.

Belangrijkste verschillen tussen het resultaat in 2019 en 2018.

Kijken we naar de baten dan zien we die toenemen met 1.029.189. De lasten nemen toe met € 1.069.111. Dat lijkt met een verschil van € 39.922 redelijk in balans. Inzoomend zien we de grootste verschillen bij de loonkosten, kosten voor detachering, kosten voor derden en de kosten voor de voorziening van langdurig ziek personeel. Deze kosten stijgen verhoudingsgewijs het meest. Materieel zijn de reële kosten bijna een ton hoger, terwijl ongeveer € 6000 meer aan baten is ontvangen. Hier is de balans er niet. Een deel van de verklaring zit in alle kosten die gemaakt zijn bij de overname van Oud Zandbergen. Verder zien we dat alle scholen hun materiele begroting overschrijden.

Ontwikkelingen

We verwachten na 2020 weer een financiële stabiele situatie te hebben, aangezien onze 8 scholen stabiele leerlingenaantallen kennen en ook de prognoses van de gemeente Zeist een stabiel beeld laten zien.

Het is noodzakelijk om in 2020 de volgende onderwerpen te bekijken en hier duidelijke afspraken over te maken om een en ander beheersbaar te houden:

- Kosten voor detachering en inhuur van derden.
- Beheersing van het ziekteverzuim
- Uitgavepatroon van CBS Oud Zandbergen in lijn brengen met de andere CBO scholen.
- Effecten van corona monitoren

Balans in meerjarig perspectief

Activa	Realisatie 31-12-2018	Realisatie 31-12-2019	Prognose 31-12-2020	Prognose 31-12-2021	Prognose 31-12-2022
Materiële vaste activa	1.757.493	1.799.439	1.923.858	2.027.101	2.141.329
Financiële vaste activa	119.024	119.758	119.758	119.758	119.758
Totaal vaste activa	1.876.517	1.919.197	2.043.616	2.146.859	2.261.087
Vorderingen	668.697	606.535	606.535	606.535	606.535
Liquide middelen	2.461.423	2.666.941	2.364.385	2.226.370	2.289.270
Totaal vlottende activa	3.130.120	3.273.476	2.970.920	2.832.905	2.895.805
Totaal activa	5.006.637	5.192.673	5.014.536	4.979.764	5.156.892

Passiva	Realisatie 31-12-2018	Realisatie 31-12-2019	Prognose 31-12-2020	Prognose 31-12-2021	Prognose 31-12-2022
Algemene reserve	2.610.897	2.579.384	2.426.772	2.417.525	2.620.178
Bestemmingsreserves	424.400	417.359	410.959	404.559	398.159
Eigen vermogen	3.035.297	2.996.743	2.837.731	2.822.084	3.018.337
Voorzieningen	855.916	1.132.127	1.113.127	1.094.127	1.075.127
Langlopende schulden	844	719	594	469	344
Kortlopende schulden	1.114.580	1.063.084	1.063.084	1.063.084	1.063.084
Totaal passiva	5.006.637	5.192.673	5.014.536	4.979.764	5.156.892

Trend:

De omvang van de balans zal de komende jaren, behalve in 2019, licht toenemen. Door de tot nu toe begrote resultaten neemt de algemene reserve toe. Dit kan anders worden als we besluiten andere investeringen te doen dan die we tot nu toe gewoon zijn te doen. De ontwikkeling van de voorzieningen is gebaseerd op de jaarlijkse toevoegingen aan de voorziening groot onderhoud en de jaarlijkse onttrekkingen op basis van ons meerjaren-onderhoudsplan. De voorziening duurzame inzetbaarheid zal onderbouwd blijven door de aanvragen van medewerkers om uren hiervoor te sparen. Voor de voorziening voor langdurig zieke medewerkers hopen we een balans te gaan vinden in dotatie en onttrekking. De voorzieningen zullen iets toenemen. De kortlopende schulden houden we in het meerjarenperspectief gelijk. De materiële activa zijn gebaseerd op de huidige aanwezige activa en de meerjaren-investeringsplannen van de scholen. De omvang van de liquide middelen zal de komende jaren iets dalen. Deze post is als sluitpost berekend.

Belangrijke (toekomstige) investeringen en ontwikkelingen in kasstromen en financiering.

Voor zover we nu kunnen overzien zullen vooral nieuwbouwprojecten van de Wegwijzer (2022) en Nije Kroost (2023) invloed kunnen hebben op de balans. Het meerjaren-huisvestingplan van de gemeente Zeist gaat uit van een eigen bijdrage van het schoolbestuur ter bekostiging van de ambities op het gebied van duurzaamheid.

3.3 Financiële positie

Kengetallen

Kengetal	Realisatie Vorig jaar (T-1)	Realisatie Verslagjaar (T)	Begroting T+1	Begroting T+2	Begroting T+3	Signalering
Solvabiliteit 2	0,78	0,8				Ondergrens: <0,30
Liquiditeit	2,81	3,08				Ondergrens: <0,75
Rentabiliteit	0	0				Afhankelijk van reservepositie van het schoolbestuur.
weerstandsvermogen	0,26	0,24				Ondergrens:<0,05
						Bovengrens: voor berekening zie toolbox PO-Raad.

Reservepositie

Het bestuur van CBO Zeist vindt haar reservepositie aan het eind van 2019 boven niveau

Daardoor zal het mogelijk blijven extra investeringen te doen die het onderwijs ten goede komen. Onzeker hierin zijn de ontwikkelingen in de arbeidsmarkt en de kosten die dat met zich mee zal brengen en wat ons betreft de nieuwbouwprojecten. Om die reden maakt het bestuur op dit moment niet de keuze om de financiële positie naar een lager niveau te brengen.

Het bestuur heeft niet gedefinieerd wat zij “aanvaardbaar niveau” vinden.

Het bestuur heeft de verwachting dat de komende jaren de definitieve begrotingen een resultaat zullen laten zien van 0 t/m -1 ton. Het bestuur is voornemens zich in 2021 een mening te vormen over de hoogte van de reservepositie.

FINANCIËEL BELEID

Financiële positie op balansdatum

Onderstaand treft u de balans aan per 31 december 2019 in vergelijking met 31 december 2018. Na de balans volgt een korte toelichting op de belangrijkste wijzigingen in de balans.

In 2019 heeft de overname van de Stichting voor Onderwijs van het Kerkgenootschap der Zevende-dags Adventisten te Huis ter Heide plaatsgevonden. De vergelijkende cijfers van 2018 zijn in de balans en in de staat van baten en lasten opgenomen.

Activa	31-12-2019	31-12-2018	Passiva	31-12-2019	31-12-2018
Immateriële vaste activa	-	-	Eigen vermogen	2.996.743	3.035.297
Materiële vaste activa	1.799.439	1.757.493	Voorzieningen	1.132.127	855.915
Financiële vaste activa	119.758	119.024	Langlopende schulden	719	844
Vorraden	-	-	Kortlopende schulden	1.063.084	1.114.581
Vorderingen	606.535	668.697			
Kortlopende effecten	-	-			
Liquide middelen	2.666.941	2.461.423			
Totaal activa	5.192.673	5.006.637	Totaal passiva	5.192.673	5.006.637

- Toelichting op de activa zijde van de balans:

Materiële vaste activa

De investeringen in 2019 bedragen € 403.000. De afschrijvingslast € 360.000.

Financiële vaste activa

Geen bijzonderheden.

Vorderingen

De belangrijkste vordering is de vordering op het ministerie van OCenW in verband met het betaalritme van de personele bekostiging en prestatiebox. In de periode augustus tot en met december wordt minder dan de 5/12e van de jaarsubsidie ontvangen, waardoor er per 31 december sprake van een vordering is.

Liquide middelen

Voor een overzicht van de mutaties in de liquide middelen zie het kasstroomoverzicht.

- Toelichting op de passiva zijde van de balans:

Eigen vermogen

Het eigen vermogen neemt af door het resultaat van 2019.

Voorzieningen

De stichting heeft vier voorzieningen. De voorziening jubilea, de voorziening duurzame inzetbaarheid, de onderhoudsvoorziening en de voorziening langdurig zieken..

Langlopende schulden

Geen bijzonderheden

Kortlopende schulden

De omvang van de kortlopende schulden is € 60.000 lager dan op 31 december 2018. De belangrijkste kortlopende schulden zijn de af te dragen loonheffing en pensioenpremies en het nog te betalen vakantiegeld. Deze schulden worden eind januari en eind mei betaald. De lagere omvang komt voornamelijk door de afname van het crediteurensaldo.

Analyse resultaat

De begroting van 2019 liet een negatief resultaat zien van € 294.476. Uiteindelijk resulteert een negatief resultaat in boekjaar 2019 van € 38.554: een verschil van € 255.922 met de begroting. Het negatief resultaat over het boekjaar 2018 bedroeg € 766.

Analyse realisatie 2019 versus realisatie 2018 en realisatie 2019 versus begroting 2019

Onderstaand is de staat van baten en lasten voor het kalenderjaar 2019 opgenomen. De gerealiseerde staat van baten en lasten zijn vergeleken met de begrote baten en lasten voor het kalenderjaar 2019 en de gerealiseerde baten en lasten voor het kalenderjaar 2018.

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Vershil	Realisatie 2018	Vershil
Baten					
Rijksbijdragen OCenW	12.220.586	11.468.624	751.962	11.230.021	990.565
Overige overheidsbijdragen	23.458	23.333	125	23.458	-
Overige baten	280.071	213.712	66.359	241.447	38.624
Totaal baten	12.524.115	11.705.669	818.446	11.494.926	1.029.189
Lasten					
Personele lasten	10.445.502	9.994.652	450.850	9.515.578	929.924
Afschrijvingen	359.376	382.986	-23.610	342.542	16.834
Huisvestingslasten	846.228	838.582	7.646	822.720	23.508
Overige lasten	915.967	792.215	123.752	817.122	98.845
Totaal lasten	12.567.073	12.008.435	558.638	11.497.962	1.069.111
Saldo baten en lasten	-42.958	-302.766	259.808	-3.036	-39.922
Financiële baten en lasten					
Financiële baten	4.655	8.290	-3.635	5.280	-625
Financiële lasten	251	-	251	3.010	-2.759
Totaal financiële baten en lasten	4.404	8.290	-3.886	2.270	2.134
Totaal resultaat	-38.554	-294.476	255.922	-766	-37.788

- Toelichting op de staat van baten en lasten:

Het resultaat is ten opzichte van 2018 afgenomen met € 37.788. De belangrijkste oorzaken van deze afname zijn:

Rijksbijdragen OCenW

Hieronder volgt een overzicht van de opbouw van de Rijksbijdragen:

	Werkelijk 2019	Begroot 2019	2018
Personeel regulier	7.598.835	7.476.971	7.481.100
Personeel groei	162.849		
PAB	1.640.995	1.550.948	1.342.897
Materiële instandhouding	1.547.875	1.548.193	1.541.808
Zij-instroom	26.767		
Prestatiebox	407.467	398.765	379.481
Aanvullende bek.OAB	59.820		
Bijz. aanv. bek.PO	207.036		
Impulsgelden	4.754	4.622	7.924
Lerarenbeurs	29.580		26.924
	11.685.979	10.979.499	10.780.134
SWV zorggelden	534.607	489.125	449.888
	12.220.586	11.468.624	11.230.021

Overige overheidsbijdragen

Deze overheidsbijdrage bestaat uit de subsidie Schakelklas.

Overige baten	Werkelijk 2019	Begroot 2019	verschil	Werkelijk 2019	2018	verschil
Verhuur	105.118	95.200	9.918	105.118	98.645	6.473
Ouderbijdragen	25.651	76.000	-50.349	25.651	51.908	-26.257
MBO Raad	3.000			3.000		3.000
Inzetvergoeding					4.077	-4.077
Subsidie gezonde scholen					3.000	-3.000
Afrekening Mamix	3.427			3.427	7.429	-4.002
Teveel betaalde loonheffing	2.217			2.217	3.691	-1.474
Vergoeding schoolleider					2.863	-2.863
Levensloop					1.400	-1.400
Auris	4.036			4.036	1.716	2.320
Vergoeding CHE					1.112	-1.112
Transvita					1.555	-1.555
Detachering Montini	3.784			3.784		3.784
Correctie sv premies 2019	4.307			4.307		4.307
Zout vacatiegelden	1.500	1.250	250	1.500	1.500	
Donaties, sponsors en giften	3.956			3.956	4.140	-184
Cultuursubsidie	13.662	11.662	2.000	13.662	8.338	5.324
Vergoeding inbraak	9.530			9.530		9.530
Bijdrage hoogbegaafden	10.736			10.736		10.736
Bijdrage steunstichting	20.000	20.000		20.000	20.000	
Mutatie derdenrekeningen					10.462	-10.462
Afrekening uitbreiding OZB	59.597			59.597		59.597
Onroerend zaak belasting	5.140			5.140		5.140
Correctie vooruitbetaald					5.413	-5.413
Diversen	4.409	9.600	-5.191	4.409	14.197	-9.788
	280.071	213.712	-43.372	280.071	241.446	38.625

Personele lasten

	Werkelijk 2019	Werkelijk 2018	Verschil	Werkelijk 2019	Begroting 2019	Verschil
Opslagen					416.510	-416.510
Directie	811.827	849.225	-37.397	811.827	837.432	-25.605
OP	7.542.945	7.359.663	183.281	7.542.945	7.209.609	333.336
OOP	629.977	452.122	177.855	629.977	499.036	130.941
Administratief personeel	125.842	96.351	29.491	125.842	135.246	-9.404
Schoonmaakpersoneel	7.868	7.938	-70	7.868	7.969	-101
Detacheringen	231.593	177.997	53.596	231.593	53.000	178.593
Uitkeringen	-145.068	-159.095	14.026	-145.068		-145.068
Onkostenvergoeding		519	-519			
Kosten BGZ en Arbo	31.119	33.540	-2.421	31.119	32.500	-1.381
(Na)scholing	255.379	188.508	66.871	255.379	202.000	53.379
Verzekeringen	17.716	13.003	4.713	17.716	22.000	-4.284
Overige kosten PAB	65.146	28.977	36.169	65.146	36.100	29.046
Kosten derden	414.227	259.114	155.113	414.227	299.000	115.227
Schoolbegeleiding	90.663	51.124	39.540	90.663	174.750	-84.087
Mutaties jubilea	-9.357	19.276	-28.633	-9.357	1.500	-10.857
Dotatie duurzame inzetbaarheid	10.000	10.000		10.000	10.000	
Dotatie langdurig zieken	282.912	58.637	224.275	282.912		282.912
Overige personele lasten	82.713	68.679	14.034	82.713	58.000	24.713
Totaal	10.445.502	9.515.578	929.924	10.445.502	9.994.652	450.850

Afschrijvingen

Geen bijzonderheden.

Huisvestingslasten

Geen bijzonderheden.

Overige lasten

	Werkelijk 2019	Werkelijk 2018	Verschil	Werkelijk 2019	Begroting 2019	Verschil
Verbruiksmateriaal	296.061	310.620	-14.559	296.061	269.750	26.311
ICT	89.559	59.445	30.114	89.559	55.050	34.509
Onderhoud invent. en meubilair	1.279	340	938	1.279	800	479
Aanschaf kleine inventaris	13.273	8.280	4.993	13.273	8.500	4.773
Bibliotheek en docu.centrum	12.968	10.811	2.157	12.968	11.000	1.968
Abonnementen/lectuur				0	2.000	-2.000
Reproductiekosten/Drukwerk	46.410	53.018	-6.608	46.410	64.000	-17.590
Kantoorbenodigdheden	2.852	3.687	-835	2.852	4.500	-1.648
Kosten telecommunicatie	17.594	18.881	-1.287	17.594	24.750	-7.156
Werving/ Advertentiekosten	18.759	4.381	14.378	18.759	3.000	15.759
Toetsen en testen	16.606	16.420	186	16.606	14.900	1.706
Vakliteratuur, Abonnementen	3.779	5.076	-1.297	3.779	5.225	-1.446
Kosten bijzondere activiteiten	57.782	39.034	18.748	57.782	42.850	14.932
Feesten en jubilea	10.986	6.133	4.852	10.986	8.000	2.986
Ambulante begeleiding					5.000	-5.000
Kantinekosten	17.320	13.820	3.499	17.320	14.350	2.970
Dienstreizen	2.712	1.555	1.157	2.712	2.200	512
Kosten (G)MR/ OR	6.275	5.450	825	6.275	6.150	125
Donaties en giften	1.223	0	1.223	1.223		1.223
Overige algemene kosten	15.006	15.824	-817	15.006	8.100	6.906
Uitbesteding administratie	106.507	99.808	6.699	106.507	105.000	1.507
Acc.kst Contr.jaarrekening	20.953	15.837	5.117	20.953	14.000	6.953
Bestuurs/managementondersteun	14.304	14.253	51	14.304	15.000	-696
Juridische ondersteuning						
Contributies	81.913	67.697	14.216	81.913	85.970	-4.057
Verzekeringen	2.359	7.088	-4.729	2.359	6.670	-4.311
Vergaderkosten	657	2.034	-1.377	657	1.800	-1.143
Bestuurstoelage/vacatiegelden		3.225	-3.225		3.600	-3.600
Public relation						
Representatiekosten	6.362	5.769	593	6.362	7.100	-738
Bankkosten	2.972	2.886	86	2.972	2.950	22
Overige ABB kosten						
Boekverlies vaste activa	1.242	236	1.006	1.242		1.242
Totaal	915.967	817.122	98.844	915.967	792.215	123.752

Investerings- en financieringsbeleid

De stichting heeft als uitgangspunt dat de investeringen waarvoor geen bijdragen van derden worden ontvangen, zoveel mogelijk met eigen middelen worden gefinancierd. Gezien de liquide positie van de stichting is er ook geen reden voor het aantrekken van vreemd vermogen. De investeringen van 2019 zijn dan ook met eigen middelen gefinancierd.

In de meerjarenbalans is een prognose voor de ontwikkeling van de liquide middelen opgenomen. Hierbij is rekening gehouden met de voor de komende jaren geplande investeringen. Hieruit blijkt dat de omvang van de liquide middelen de komende jaren van voldoende omvang blijft om alle verplichtingen te voldoen en de investeringen te kunnen betalen.

Treasuryverslag

De stichting hanteert het uniforme treasurystatuut van de Verus. In dit statuut is bepaald binnen welke kaders instellingen voor onderwijs hun financierings- en beleggingsbeleid dienen in te richten. Het uitgangspunt is dat de toegekende publieke middelen overeenkomstig hun bestemming worden besteed.

De stichting heeft een zeer terughoudend financieel beleid gevoerd. Er is gebruik gemaakt van spaarrekeningen. De tegoeden op deze rekening zijn direct opeisbaar.

De stichting heeft een treasurystatuut vastgesteld. Dit statuut voldoet aan de aan de 'Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016'. In 2019 is conform het statuut gehandeld.

KENGETALLEN

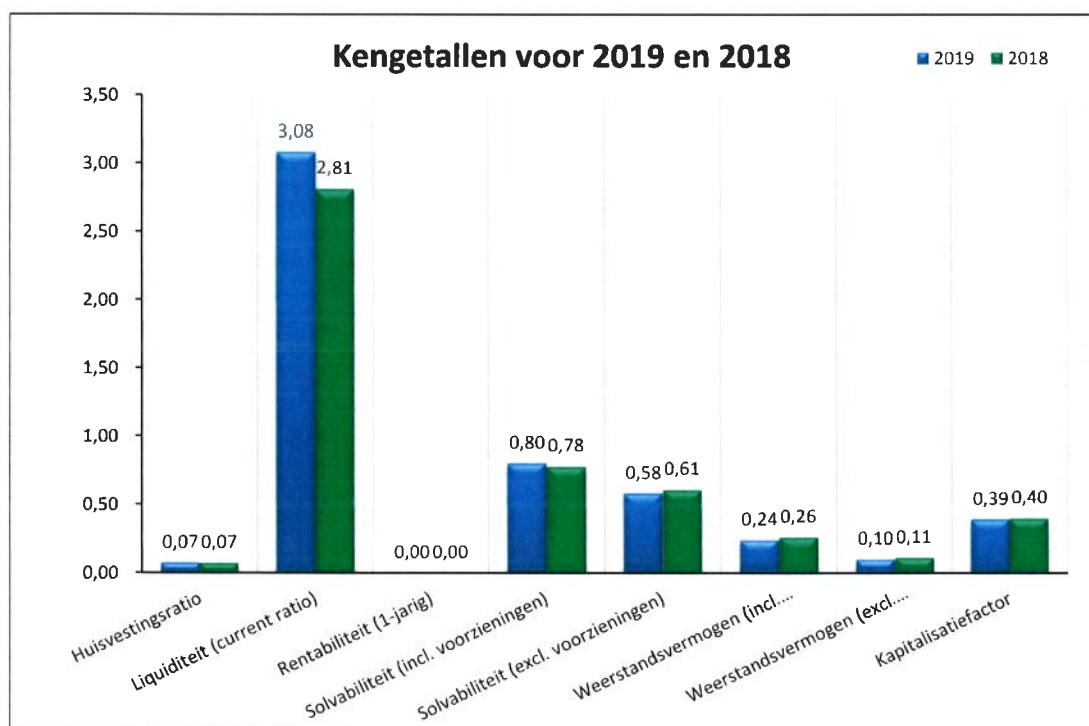
In onderstaande tabel zijn meerdere kengetallen opgenomen. Als er een signaleringswaarde is vastgesteld door de onderwijsinspectie dan staat deze vermeld. Indien bepaalde kengetallen erg afwijken ten opzichte van de signaleringswaarde, kan dit aanleiding zijn tot verder onderzoek naar een financieel risico door de onderwijsinspectie.

Een signaleringswaarde is echter geen norm voor de onderwijsinspectie.

Kengetal	2019	2018	Signaleringswaarde onderwijsinspectie
Huisvestingsratio	0,07	0,07	groter dan 0,10
Liquiditeit (current ratio)	3,08	2,81	kleiner dan 0,75
Rentabiliteit (1-jarig)	0,00	0,00	lager dan -0,10
Solvabiliteit (incl. voorzieningen)	0,80	0,78	kleiner dan 0,30
Solvabiliteit (excl. voorzieningen)	0,58	0,61	geen
Weerstandsvermogen (incl. mva*)	0,24	0,26	kleiner dan 0,05
Weerstandsvermogen (excl. mva*)	0,10	0,11	geen
Kapitalisatiefactor	0,39	0,40	geen

* mva: materiële vaste activa

Bovenstaande kengetallen zijn hieronder grafisch weergegeven.

Hierna vindt u de omschrijving en definitie per kengetal inclusief berekening.

Huisvestingsratio

Het kengetal "huisvestingsratio" geeft de verhouding weer tussen de huisvestingslasten en de totale lasten (inclusief financiële lasten).

- **Definitie:** Som van de huisvestingslasten en afschrijvingen gebouwen en terreinen gedeeld door som van de totale lasten (inclusief financiële lasten).

Omschrijving	31-12-2019		31-12-2018	
	€	€	€	€
- Huisvestingslasten	846.228		822.720	
- Afschrijvingen gebouwen en terreinen	38.579		36.965	
Som van de huisvestingslasten en afschrijvingen gebouwen en terreinen		884.807		859.685
- Totale lasten	12.567.073		11.497.962	
- Financiële lasten	251		3.010	
Som totale lasten en financiële lasten		12.567.324		11.500.972
Kengetal:		0,07		0,07

De onderwijsinspectie hanteert een signaleringswaarde van groter dan 0,10.

De huisvestingsratio is voor 2019 lager dan de signaleringswaarde onderwijsinspectie. In vergelijking met 2018 is de huisvestingsratio gelijk gebleven.

Liquiditeit (current ratio)

De liquiditeit geeft aan in hoeverre de organisatie op korte termijn aan haar verplichtingen kan voldoen.

- **Definitie:** De verhouding tussen de vlottende activa (som van liquide middelen en vorderingen) en de kortlopende schulden.

Omschrijving	31-12-2019		31-12-2018	
	€	€	€	€
- Liquide middelen	2.666.941		2.461.423	
- Kortlopende effecten	-		-	
- Vorderingen	606.535		668.697	
- Voorraden	-		-	
Vlottende activa		3.273.476		3.130.120
Kortlopende schulden		1.063.084		1.114.581
Kengetal:		3,08		2,81

De onderwijsinspectie hanteert een signaleringswaarde kleiner dan 0,75.

De liquiditeitsratio geeft aan dat 3,08 keer kan worden voldaan aan de uitstaande kortlopende schulden, bestaande uit de posten benoemd in de toelichting op de balans onder 2.4 Kortlopende schulden.

De stichting heeft op 31 december 2019 de beschikking over € 2.666.941 aan liquide middelen en daarnaast € 606.535 openstaan aan nog te ontvangen bedragen.

Deze bedragen zijn binnen één jaar opeisbaar, waardoor kan worden voldaan aan de openstaande schulden die binnen één jaar voldaan moeten zijn, te weten € 1.063.084.

De liquiditeit is voor 2019 groter dan de signaleringswaarde onderwijsinspectie. In vergelijking met 2018 is de liquiditeitspositie gestegen.

In bovenstaande berekening is geen rekening gehouden met de in de voorzieningen opgenomen verplichtingen.

Rentabiliteit

De rentabiliteit geeft de verhouding aan tussen het resultaat en de totale baten.

- **Definitie:** Resultaat gedeeld door de totale baten (inclusief financiële baten).

Omschrijving	31-12-2019		31-12-2018	
	€	€	€	€
Resultaat		-38.554		-766
- Totaal baten	12.524.115		11.494.926	
- Financiële baten	4.655		5.280	
Som totaal baten inclusief financiële baten		12.528.770		11.500.206
Kengetal 1-jarig:		0,00		0,00

De onderwijsinspectie hanteert een signaleringswaarde lager dan -0,10.

De rentabiliteit geeft aan hoeveel van de totale opbrengsten omgezet wordt in het uiteindelijke resultaat.

De stichting heeft met de totale baten, te weten € 12.528.770, een resultaat behaald van -€ 38.554. Dit houdt in dat er naast de inzet van elke euro die ontvangen en besteed wordt er € 0,00 wordt ingeteerd op de reserves.

De rentabiliteit is voor 2019 hoger dan de signaleringswaarde onderwijsinspectie. In vergelijking met 2018 is de rentabiliteitspositie gelijk gebleven.

Solvabiliteit

De solvabiliteit geeft de verhouding tussen eigen en vreemd vermogen aan en verschaft dus inzicht in de financieringsopbouw. De solvabiliteit geeft ook aan in hoeverre de organisatie op langere termijn aan haar verplichtingen kan voldoen.

- **Definitie inclusief voorzieningen:** Eigen vermogen en voorzieningen gedeeld door het totale vermogen

Omschrijving	31-12-2019		31-12-2018	
	€	€	€	€
- Eigen vermogen	2.996.743		3.035.297	
- Voorzieningen	1.132.127		855.915	
Som eigen vermogen en voorzieningen		4.128.870		3.891.212
Totaal vermogen		5.192.673		5.006.637
Kengetal:		0,80		0,78

De onderwijsinspectie hanteert een signaleringswaarde kleiner dan 0,30.

Deze definitie van de solvabiliteit geeft aan dat 80% van het totale vermogen uit eigen vermogen ofwel reserves en voorzieningen bestaat, hetgeen inhoudt dat slechts 20% van het totale vermogen gefinancierd wordt met vreemd vermogen.

De solvabiliteit is voor 2019 groter dan de signaleringswaarde onderwijsinspectie. In vergelijking met 2018 is de solvabiliteitspositie gestegen.

- **Definitie exclusief voorzieningen:** Eigen vermogen gedeeld door het totale vermogen.

Omschrijving	31-12-2019		31-12-2018	
	€	€	€	€
Eigen vermogen	2.996.743		3.035.297	
Totaal vermogen	5.192.673		5.006.637	
Kengetal:		0,58		0,61

De onderwijsinspectie hanteert geen signaleringswaarde voor deze berekening van solvabiliteit.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen geeft aan het vermogen om niet-voorziene tot de reguliere bedrijfsvoering behorende risico's op te vangen.

- **Definitie inclusief materiële vaste activa:** Het eigen vermogen gedeeld door de totale baten (inclusief financiële baten)

Omschrijving	31-12-2019		31-12-2018	
	€	€	€	€
Eigen vermogen		2.996.743		3.035.297
- Totaal baten	12.524.115		11.494.926	
- Financiële baten	4.655		5.280	
Som totaal baten inclusief financiële baten		12.528.770		11.500.206
Kengetal:		0,24		0,26

De onderwijsinspectie hanteert een signaleringswaarde kleiner dan 0,05.

In deze definitie wordt de rol van het eigen vermogen als risicobuffer voor onvoorziene gebeurtenissen benadrukt.

Bij toepassing en verankering van het risicomanagement in de organisatie en het goed functioneren van de planning & control cyclus blijven altijd restrisico's achter. Voor het opvangen van de mogelijke financiële effecten moet het bestuur voldoende weerstandsvermogen hebben of opbouwen.

Het weerstandsvermogen is voor 2019 groter dan de signaleringswaarde onderwijsinspectie. In vergelijking met 2018 is het weerstandsvermogen gedaald.

- **Definitie exclusief materiële vaste activa:** Het eigen vermogen minus de materiële vaste activa gedeeld door de totale baten (inclusief financiële baten).

Omschrijving	31-12-2019		31-12-2018	
	€	€	€	€
- Eigen vermogen	2.996.743		3.035.297	
- Materiële vaste activa	1.799.439		1.757.493	
Verschil eigen vermogen en materiële vaste activa		1.197.304		1.277.804
- Totaal baten	12.524.115		11.494.926	
- Financiële baten	4.655		5.280	
Som totaal baten inclusief financiële baten		12.528.770		11.500.206
Kengetal:		0,10		0,11

De onderwijsinspectie hanteert geen signaleringswaarde voor deze berekening van het weerstandsvermogen.

Kapitalisatiefactor

De kapitalisatiefactor geeft een indicatie hoe rijk een schoolbestuur is; dit om te signaleren of onderwijsorganisaties misschien een deel van hun kapitaal niet of inefficiënt benutten voor de vervulling van hun taken.

- **Definitie:** De activazijde van de balans minus de materiële vaste activa betreffende gebouwen en terreinen gedeeld door de totale baten (inclusief financiële baten).

Omschrijving	31-12-2019		31-12-2018	
	€	€	€	€
- Balans totaal	5.192.673		5.006.637	
- Materiële vaste activa gebouwen en terreinen	367.935		388.772	
Verschil balans totaal en materiële vaste activa gebouwen en terreinen		4.824.738		4.617.865
- Totaal baten	12.524.115		11.494.926	
- Financiële baten	4.655		5.280	
Som totaal baten inclusief financiële baten		12.528.770		11.500.206
Kengetal:		0,39		0,40

De onderwijsinspectie hanteert geen signaleringswaarde voor de kapitalisatiefactor.

VERSLAG TOEZICHTHOUDEND ORGAAN

Ondertekening namens de toezichthouder

Datum: 7-7-'20

Plaats: ZEIST

Naam: PETER DE LA MAR

Functie: VOORZITTER

Ondertekening:

JAAARREKENING

GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING VAN ACTIVA, PASSIVA EN RESULTAATBEPALING

Algemeen

De grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn conform de Regeling voor de Jaarverslaggeving Onderwijs (RJO). Op basis van de Regeling voor de Jaarverslaggeving Onderwijs worden Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen van de Raad voor de Jaarverslaggeving toegepast (behoudens afwijkingen aanvullingen in de Regeling voor de Jaarverslaggeving Onderwijs). De jaarrekening is opgesteld in gehele euro's.

Activa en passiva, met uitzondering van het eigen vermogen, worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderinggrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans, de staat van baten en lasten en het kasstroomoverzicht zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

Voor zover noodzakelijk worden op de vorderingen voorzieningen getroffen voor verwachte oninbaarheid.

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Vergelijking met voorgaand jaar

De grondslagen voor waardering van activa, passiva en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar.

Verbonden partijen

Als verbonden partij worden aangemerkt alle rechtspersonen waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij. Ook de statutaire directieleden, andere sleutelfunctionarissen in het management van de instelling en nauwe verwanten zijn verbonden partijen.

Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

Grondslagen Balans

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten of de vervaardigingsprijs, verminderd met de afschrijvingen. De afschrijvingen vinden lineair en naar tijdsgelang plaats op basis van de verwachte toekomstige gebruiksduur. Er wordt rekening gehouden met de bijzondere waardeverminderingen die op balansdatum worden verwacht.

Onderstaand worden de afschrijvingstermijnen per categorie weergegeven. Tevens zijn de activeringsgrenzen vermeld.

Categorie	afschrijvings- termijn in jaren	afschrijvings- percentage per jaar	activerings- grens in €
Gebouwen	25	4,00	1.000
Installaties	10-20	10,00 - 5,00	1.000
Kantoormeubilair & inventaris	5-20	10,00 - 5,00	1.000
Schoolmeubilair & inventaris	15-20	6,67 - 5,00	1.000
Huish. Apparatuur & machines	5	20,00	1.000
Onderw. Apparatuur & machines	5	20,00	1.000
ICT	3-10	33,33 - 10,00	1.000

Gebouwen

De gebouwen en terreinen worden opgenomen indien sprake is van economisch eigendom. Hiervan is sprake in het geval van eigen investeringen of van doordecentralisatie van de huisvesting. Op terreinen wordt niet afgeschreven.

Financiële vaste activa

Effecten

Effecten worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Vervolgens worden de onderfinanciële vaste activa opgenomen effecten die:

- geen onderdeel zijn van de handelsportefeuille; en
 - niet tot einde looptijd worden aangehouden;
- gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Als de ontvangst van de vordering is uitgesteld op grond van een verlengde overeengekomen betalingstermijn wordt de reële waarde bepaald aan de hand van de contante waarde van de verwachte ontvangsten en worden er op basis van de effectieve rente rente-inkomsten ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan 12 maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve en bestemmingsreserve.

De bestemmingsreserves zijn reserves met een beperktere bestedingsmogelijkheid, welke door het bestuur is aangebracht.

Omschrijving	Doel	Beperkingen	EUR
- Reserve aanvullende bekostiging PO	Compenseren van de kosten van de cao verhoging.	Zie doel	163.000
- Reserve nulmeting	Compenseren van afschrijvingskosten	Zie doel	44.831
- Algemene reserve privaat		Geen	365.507

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Wanneer de verwachting is dat een derde de verplichtingen vergoedt, en wanneer het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting, dan wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen.

Voorzieningen worden onderscheiden naar aard en doel.

Toevoegingen aan de voorzieningen vinden plaats door dotaties ten laste van de staat van baten en lasten. De onttrekkingen vinden rechtstreeks plaats ten laste van de betreffende voorziening.

Voor het contant maken van de waarde van de voorziening wordt gerekend met een rekenrente welke voor eind 2019 wordt bepaald. De berekening is als volgt:
Rekenrente = Wettelijke rente (bron: DNB) -/- Inflatie (bron: CBS).

Voor 2019 wordt er gerekend met een rekenrente van -0,70%. Waarbij de waarde voor de wettelijke rente vastgesteld is op 2,00% en de uitgangswaarde voor de inflatie 2,70% is.

Jubileumuitkeringen

De voorziening jubilea wordt opgenomen tegen de contante waarde van de verwachte uitkeringen gedurende het dienstverband. Voor de berekening van de contante waarde van de voorziening wordt gerekend met de rekenrente welke onder het kopje voorzieningen is benoemd. Daarnaast wordt onder meer rekening gehouden met verwachte salarisstijgingen en de blijfkans.

Voorziening duurzame inzetbaarheid

De voorziening duurzame inzetbaarheid wordt opgenomen tegen de contante waarde van de gespaarde uren per einddatum verslagperiode, voor personeelsleden ouder dan 57 jaar waarbij een opnameplan is overeengekomen voor een looptijd van maximaal 5 jaar. Voor de berekening van de contante waarde van de voorziening wordt gerekend met de rekenrente welke onder het kopje voorzieningen is benoemd. Bij de berekening van de voorziening wordt onder meer rekening gehouden met de opnamekans.

Voorziening levensfasebewust personeelsbeleid

De voorziening levensfasebewust personeelsbeleid wordt opgenomen tegen de contante waarde van de gespaarde uren per einddatum verslagperiode, voor personeelsleden waarbij een opnameplan is overeengekomen. Voor de berekening van de contante waarde van de voorziening wordt gerekend met de rekenrente welke onder het kopje voorzieningen is benoemd. Bij de berekening van de voorziening wordt onder meer rekening gehouden met de opnamekans.

Langdurig zieken

De voorziening langdurig zieke werknemers wordt gevormd door de verwachte salariskosten van langdurig zieke werknemers die waarschijnlijk niet meer zullen terugkeren in het arbeidsproces.

Voorziening groot onderhoud

Voor uitgaven voor groot onderhoud van gebouwen wordt een voorziening gevormd om deze lasten gelijkmatig te verdelen over een aantal boekjaren. De toevoeging aan de voorziening wordt bepaald op basis van het geschatte bedrag van het groot onderhoud en de periode die telkens tussen de werkzaamheden voor groot onderhoud verloopt.

Bij de bepaling voor de voorziening groot onderhoud ultimo 2019 is gebruik gemaakt van de tijdelijke uitzonderingsbepaling conform RJO 4, lid 1c.

Overige voorzieningen

De overige voorzieningen worden opgenomen tegen nominale waarde van de voor de afwikkeling van de voorziening naar verwachting noodzakelijke uitgaven.

Langlopende schulden

Langlopende schulden worden bij de eerste waardering gewaardeerd tegen reële waarde. Schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten.

Onder deze post valt onder meer vooruitontvangen investeringssubsidies. Deze subsidies moeten zichtbaar in mindering gebracht worden op de materiële vaste activa of als schuld gepresenteerd worden onder vooruitontvangen investeringssubsidies.

Kortlopende schulden

De overlopende passiva betreffen de vooruitontvangen bedragen die aan opvolgende perioden worden toegerekend en/of nog te betalen bedragen, voor zover ze niet onder de andere kortlopende schulden zijn te plaatsen.

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde.

Grondslagen Staat van Baten en lasten

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Lasten en risico's die hun oorsprong vinden vóór het einde van het verslagjaar, zijn in acht genomen als zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Het resultaat van de staat van baten en lasten wordt toegevoegd aan de (bestemde) reserve(s) die door het bestuur is/ zijn bepaald.

Rijksbijdragen worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft.

Overheidssubsidies

Exploitatiesubsidies worden als bate verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen en de Stichting de condities voor ontvangst kan aantonen.

Subsidies met betrekking tot investeringen in materiële vaste activa worden in mindering gebracht op het desbetreffende actief en als onderdeel van de afschrijvingen verwerkt in de staat van baten en lasten.

Personeelsbeloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

De Stichting heeft de toegezegd-pensioenregeling bij het bedrijfstakpensioenfonds in de jaarrekening verwerkt als verplichtingenbenadering.

Voor toegezegde-bijdrageregelingen betaalt de instelling op verplichte, contractuele of vrijwillige basis premies aan pensioenfondsen en verzekeringsmaatschappijen. Behalve de betaling van premies heeft de instelling geen verdere verplichtingen uit hoofde van deze pensioenregelingen.

De premies worden verantwoord als personeelskosten als deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen.

Pensioenregeling

Nederlandse pensioenregelingen:

De instelling heeft op de balans geen eigen pensioenvoorziening opgenomen.

De instelling is volgens de cao aangesloten bij het ABP. De belangrijkste kenmerken van deze regelingen zijn:

- pensioengevende salarisgrondslag is middelloon
- er heeft in 2019 geen indexatie plaatsgevonden
- de dekkingsgraad van het ABP was per 31-12-2019 97,80%
- overige kenmerken zijn te vinden op www.abp.nl

Op de Nederlandse pensioenregelingen zijn de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing en worden op verplichte, contractuele of vrijwillige basis premies aan pensioenfondsen en verzekeringsmaatschappijen betaald door de instelling. De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

Afschrijvingen op materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over terreinen en vastgoedbeleggingen wordt niet afgeschreven. Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de economische levensduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

Boekwinsten en -verliezen bij verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

Dividenden

Dividenden te ontvangen van niet op nettovermogenswaarde gewaardeerde deelnemingen en effecten, worden verantwoord zodra de stichting het recht hierop heeft verkregen.

Grondslagen Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Bij de indirecte methode wordt het resultaat als basis genomen.

Dit overzicht geeft weer waaraan de in de verslagperiode beschikbaar gekomen gelden zijn besteed.

In samenhang met de balans en de staat van baten en lasten moet het kasstroomoverzicht bijdragen aan het inzicht in de financiering, de liquiditeit, de solvabiliteit en het vermogen van de instelling om geldstromen te genereren.

Prijrisico

De instelling loopt risico's ten aanzien van de waardering van effecten, opgenomen onder financiële vaste activa en effecten, opgenomen onder vlottende activa. De instelling beheerst het marktrisico door onderscheid aan te brengen in de portefeuille, en limieten te stellen.

Rente- en kasstroomrisico

De Instelling loopt renterisico over de rentedragende vorderingen (met name onder financiële vaste activa, effecten en liquide middelen) en rentedragende langlopende en kortlopende schulden (waaronder schulden aan kredietinstellingen). Met betrekking tot vastrentende vorderingen en schulden loopt de instelling risico's over de reële waarde als gevolg van wijzigingen in de marktrente.

Met betrekking tot de vorderingen worden geen financiële derivaten met betrekking tot afdekking van het renterisico gecontracteerd.

Voor vorderingen en schulden met variabele renteaftspraken loopt de instelling risico ten aanzien van toekomstige kasstromen.

Kredietrisico

De liquide middelen staan uit bij banken die minimaal voldoen aan het treasurybeleid.

De instelling heeft geen significante concentraties van kredietrisico. Verkoop vindt plaats aan afnemers die voldoen aan de kredietwaardigheidstoets van de instelling. Verkoop vindt plaats op basis van krediettermijnen tussen de 8 en 60 dagen. Voor grote leveringen kan een afwijkende krediettermijn van toepassing zijn. In dat geval worden aanvullende zekerheden gevraagd, waaronder garantiestellingen.

De instelling heeft vorderingen verstrekt aan participanten en maatschappijen waarin wordt deelgenomen. Bij deze partijen is geen historie van wanbetaling bekend.

BALANS PER 31 DECEMBER 2019

En vergelijkende cijfers 2018. - na verwerking resultaatbestemming -

		31-12-2019		31-12-2018	
		€	€	€	€
1	ACTIVA				
1.1	Vaste activa				
1.1.2	Materiële vaste activa	1.799.439		1.757.493	
1.1.3	Financiële vaste activa	119.758		119.024	
	<i>Totaal vaste activa</i>		<i>1.919.197</i>		<i>1.876.517</i>
1.2	Vlottende activa				
1.2.2	Vorderingen	606.535		668.697	
1.2.4	Liquide middelen	2.666.941		2.461.423	
	<i>Totaal vlottende activa</i>		<i>3.273.476</i>		<i>3.130.120</i>
	TOTAAL ACTIVA		5.192.673		5.006.637
2	PASSIVA				
2.1	Eigen vermogen	2.996.743		3.035.297	
2.2	Voorzieningen	1.132.127		855.915	
2.3	Langlopende schulden	719		844	
2.4	Kortlopende schulden	1.063.084		1.114.581	
	TOTAAL PASSIVA		5.192.673		5.006.637

STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2019
En vergelijkende cijfers 2018

		2019		Begroot 2019		2018	
		€	€	€	€	€	€
3	Baten						
3.1	Rijksbijdragen OCW	12.220.586		11.468.624		11.230.021	
3.2	Overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden	23.458		23.333		23.458	
3.5	Overige baten	280.071		213.712		241.447	
	<i>Totaal baten</i>		<i>12.524.115</i>		<i>11.705.669</i>		<i>11.494.926</i>
4	Lasten						
4.1	Personeelslasten	10.445.502		9.994.652		9.515.578	
4.2	Afschrijvingen	359.376		382.986		342.542	
4.3	Huisvestingslasten	846.228		838.582		822.720	
4.4	Overige lasten	915.967		792.215		817.122	
	<i>Totaal lasten</i>		<i>12.567.073</i>		<i>12.008.435</i>		<i>11.497.962</i>
	<i>Saldo baten en lasten *</i>		<i>-42.958</i>		<i>-302.766</i>		<i>-3.036</i>
6	Financiële baten en lasten						
6.1	Financiële baten	4.655		8.290		5.280	
6.2	Financiële lasten	251		-		3.010	
	<i>Saldo financiële baten en lasten</i>		<i>4.404</i>		<i>8.290</i>		<i>2.270</i>
	Totaal resultaat *		-38.554		-294.476		-766

*(- is negatief)

(Voorstel) bestemming van het resultaat

Een (voorstel) bestemming van het resultaat is opgenomen na de toelichting op de te onderscheiden posten van de staat van baten en lasten.

KASSTROOMOVERZICHT 2019
En vergelijkende cijfers 2018

	Ref.	2019		2018	
		€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten					
Resultaat uit gewone bedrijfsvoering (saldo baten en lasten)			-42.958		-3.036
<i>Aanpassingen voor aansluiting bedrijfsresultaat:</i>					
- Afschrijvingen	4.2	359.376		342.542	
- Mutaties voorzieningen	2.2	276.212		180.684	
Totaal van aanpassingen voor aansluiting met het bedrijfsresultaat			635.588		523.226
<i>Veranderingen in werkkapitaal:</i>					
- Vorderingen	1.2.2/-1.2.2.14	61.123		-92.901	
- Kortlopende schulden	2.4/-2.4.18	-51.497		227.742	
Totaal van aanpassingen in werkkapitaal			9.626		134.841
Kasstroom uit bedrijfsoperaties			602.256		655.031
Ontvangen interest	6.1.1/-1.2.2.14		1.099		667
Betaalde interest	6.2.1/-2.4.18		251		3.010
Ontvangen dividenden	6.1.2		476		793
Mutaties overige financiële vaste activa	6.1.4 / 6.2.2		4.120		3.386
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten			607.700		656.867
Kasstroom uit investeringsactiviteiten					
Investerings in materiële vaste activa	1.1.2	-402.565		-313.672	
Desinvesteringen in materiële vaste activa	1.1.2	1.242		-1.436	
Overige investeringen in financiële vaste activa	1.1.3	-734		-8.300	
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten			-402.057		-323.408
Kasstroom uit financieringsactiviteiten					
Aflossing langlopende schulden	2.3	-125		-125	
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten			-125		-125
Kasstroom uit overige balansmutaties					
Mutatie liquide middelen	1.2.4		205.518		333.334
Het verloop van de geldmiddelen is als volgt:					
			2019		2018
		€	€	€	€
Stand liquide middelen per 1-1		2.461.423		2.128.088	
Mutatie boekjaar liquide middelen		205.518		333.334	
Stand liquide middelen per 31-12			2.666.941		2.461.422

TOELICHTING OP DE TE ONDERSCHIEDEN POSTEN VAN DE BALANS

1.1.2 Materiële vaste activa	1.1.2.1 Gebouwen	1.1.2.2 Terreinen	1.1.2.3 Inventaris en apparatuur	1.1.2.4 Overige materiële vaste activa	1.1.2.5 Vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen	1.1.2.6 Niet aan de bedrijfsuitoefening dienstbare MVA	Totaal materiële vaste activa
	€	€	€	€	€	€	€
Stand per 01-01-2019							
Verkrijgings- of vervaardigingsprijs	643.374	-	3.126.580	1.169.324	-	-	4.939.278
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	254.602	-	2.070.832	856.351	-	-	3.181.785
Materiële vaste activa per 01-01-2019	388.772	-	1.055.748	312.973	-	-	1.757.493
Verloop gedurende 2019							
Investerings	17.741	-	350.818	34.004	-	-	402.563
Desinvesteringen	-	-	5.166	-	-	-	5.166
Afschrijvingen	38.579	-	254.055	66.742	-	-	359.376
Afschrijvingen op desinvesteringen	-	-	3.924	-	-	-	3.924
Mutatie gedurende 2019	20.838-	-	95.521	32.738-	-	-	41.945
Stand per 31-12-2019							
Verkrijgings- of vervaardigingsprijs	661.115	-	3.472.232	1.203.328	-	-	5.336.675
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	293.180	-	2.320.964	923.093	-	-	3.537.237
Materiële vaste activa per 31-12-2019	367.935	-	1.151.268	280.235	-	-	1.799.438

TOELICHTING OP DE TE ONDERSCHIEDEN POSTEN VAN DE BALANS

1.1.3	Financiële vaste activa	Boek- waarde 1-1-2019	Investe- ringen 2019	Desinves- teringen 2019	Waarde- verandering 2019	Resultaat 2019	Boek- waarde 31-12-2019
		€	€	€	€	€	€
1.1.3.7	Effecten	107.774	-	-	-	734	108.508
1.1.3.8	Overige vorderingen	11.250	-	-	-	-	11.250
	Totaal Financiële vaste activa	119.024	-	-	-	734	119.758

1.1.3.7	Effecten	Boek- waarde 1-1-2019	Investe- ringen 2019	Desinves- teringen 2019	Waarde- verandering 2019	Boek- waarde 31-12-2019
		€	€	€	€	€
1.1.3.7.4	Overige effecten	107.774	734	-	-	108.508
	Totaal Effecten	107.774	734	-	-	108.508

1.2 Vlottende activa

1.2.2	Vorderingen	31-12-2019	31-12-2018
		€	€
1.2.2.2	OCW	540.083	527.171
1.2.2.3	Gemeenten en Gemeenschappelijke regelingen	3.457	33.438
1.2.2.7	Ouders, studenten, deelnemers en cursisten	-	270
1.2.2.10	Overige vorderingen	2.950	20.519
	<i>Subtotaal vorderingen</i>	<i>546.490</i>	<i>581.398</i>
1.2.2.12	Vooruitbetaalde kosten	47.416	47.874
1.2.2.14	Te ontvangen interest	-	1.039
1.2.2.15	Overige overlopende activa	12.629	38.385
	<i>Overlopende activa</i>	<i>60.045</i>	<i>87.298</i>
	Totaal Vorderingen	606.535	668.696

Alle vorderingen genoemd onder 1.2.2 hebben een looptijd korter dan een jaar.

1.2.2.10	Overige vorderingen	31-12-2019	31-12-2018
		€	€
1.2.2.10.7	Overige vorderingen	2.950	20.519
	Totaal Overige vorderingen	2.950	20.519

1.2.4	Liquide middelen	31-12-2019	31-12-2018
		€	€
1.2.4.2	Tegoeden op bankrekeningen	2.666.941	2.461.423
	Totaal liquide middelen	2.666.941	2.461.423

2	Passiva								
2.1	Eigen vermogen	Stand per 01-01-2018	Resultaat 2018	Overige mutaties	Stand per 31-12-2018	Stand per 01-01-2019	Resultaat 2019	Overige mutaties	Stand per 31-12-2019
		€	€	€	€	€	€	€	€
2.1.1	Eigen vermogen								
2.1.1.1	Algemene reserve	2.410.703	200.194	-	2.610.897	2.610.897	-187.493	-	2.423.405
2.1.1.2	Bestemmingsreserves (publiek)	58.268	-6.396	-	51.872	51.872	155.959	-	207.831
2.1.1.3	Bestemmingsreserves (privaat)	-	372.528	-	372.528	372.528	-7.020	-	365.507
2.1.1	Totaal Eigen vermogen	2.468.971	566.326	-	3.035.297	3.035.297	-38.554	-	2.996.743
	Totaal Eigen vermogen	2.468.971	566.326	-	3.035.297	3.035.297	-38.554	-	2.996.743

De toelichting over de beperkte doelstelling(en) van de reserve(s) is/zijn vermeld in de Grondslagen.

2.1.1.2	Bestemmingsreserves (publiek)	Stand per 01-01-2018	Resultaat 2018	Overige mutaties	Stand per 31-12-2018	Stand per 01-01-2019	Resultaat 2019	Overige mutaties	Stand per 31-12-2019
		€	€	€	€	€	€	€	€
2.1.1.2.1	Reserve aanvullende bekostiging PO	-	-	-	-	-	163.000	-	163.000
2.1.1.2.10	Reserve nulmeting	58.268	-6.396	-	51.872	51.872	-7.041	-	44.831
	Totaal bestemmingsreserves (publiek)	58.268	-6.396	-	51.872	51.872	155.959	-	207.831

2.1.1.3	Bestemmingsreserves (privaat)	Stand per 01-01-2018	Resultaat 2018	Overige mutaties	Stand per 31-12-2018	Stand per 01-01-2019	Resultaat 2019	Overige mutaties	Stand per 31-12-2019
		€	€	€	€	€	€	€	€
2.1.1.3.1	Algemene reserve privaot	372.528	-	-	372.528	372.528	-7.020	-	365.507
	Totaal bestemmingsreserves (privaot)	372.528	-	-	372.528	372.528	-7.020	-	365.507

2.2	Voorzieningen	Stand per 01-01-2019	Dotatie 2019	Onttrek-king 2019	Vrijval 2019	Rente mutatie*	Stand per 31-12-2019	Bedrag < 1 jaar	Bedrag 1 t/m 5 jaar	Bedrag > 5 jaar
		€	€	€	€	€	€	€	€	€
2.2.1	Personele voorzieningen	199.353	292.912	6.178	9.357	-	476.730	353.117	37.892	22.621
2.2.3	Voorzieningen voor groot onderhoud	656.562	281.336	282.501	-	-	655.397	268.840	386.557	-
	Totaal Voorzieningen	855.915	574.248	288.679	9.357	-	1.132.127	621.957	424.449	22.621

* bij netto contante waarde

2.2.1	Personele voorzieningen	Stand per 01-01-2019	Dotatie 2019	Onttrek-king 2019	Vrijval 2019	Rente mutatie*	Stand per 31-12-2019	Bedrag < 1 jaar	Bedrag 1 t/m 5 jaar	Bedrag > 5 jaar
		€	€	€	€	€	€	€	€	€
2.2.1.2	Verlofsparen en sabbatical leave	53.100	10.000	-	-	-	63.100	-	-	-
2.2.1.4	Jubileumuitkeringen	87.616	-	6.178	9.357	-	72.081	11.568	37.892	22.621
2.2.1.6	Langdurig zieken	58.637	282.912	-	-	-	341.549	341.549	-	-
	Totaal personele voorzieningen	199.353	292.912	6.178	9.357	-	476.730	353.117	37.892	22.621

* bij netto contante waarde

2.3	Langlopende schulden	Stand per 01-01-2019	Aangevane lening in 2019	Aflossing in 2019	Stand per 31-12-2019	Looptijd > 1 jaar	Looptijd > 5 jaar	Rente percentage
		€	€	€	€	€	€	€
2.3.7	Overige langlopende schulden	844	-	125	719	594	-	-
	Totaal Langlopende schulden	844	-	125	719	594	-	-

2.3.7	Overige langlopende schulden	Stand per 01-01-2019	Aangevane lening in 2019	Aflossing in 2019	Stand per 31-12-2019	Looptijd > 1 jaar	Looptijd > 5 jaar	Rente percentage
		€	€	€	€	€	€	€
2.3.7.5	Vooruitontvangen investeringssubsidies	844	-	125	719	594	-	0,000%
	Totaal Overige langlopende schulden	844	-	125	719	594	-	-

2.4	Kortlopende schulden	31-12-2019	31-12-2018
		€	€
2.4.6	Schulden aan gemeenten en Gemeenschappelijke regelingen	8.510	59.597
2.4.8	Crediteuren	161.976	192.407
2.4.9	Belastingen en premies sociale verzekeringen	362.193	363.823
2.4.10	Schulden terzake van pensioenen	125.430	101.295
2.4.12	Kortlopende overige schulden	21.305	21.515
	Subtotaal kortlopende schulden	679.414	738.637
2.4.14	Vooruit ontvangen subsidies OCW	53.118	48.951
2.4.16	Vooruit ontvangen bedragen	10.339	875
2.4.17	Vakantiegeld en vakantiedagen	288.847	274.397
2.4.19	Overige overlopende passiva	31.367	51.720
	Overlopende passiva	383.671	375.943
	Totaal Kortlopende schulden	1.063.085	1.114.580

TOELICHTING OP DE TE ONDERSCHIEDEN POSTEN VAN DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

3 Baten

3.1 Rijksbijdragen	2019	Begroot 2019	2018
	€ €	€ €	€ €
3.1.1 Rijksbijdragen			
3.1.1.1 Rijksbijdrage OCW	10.955.309	10.576.112	10.365.729
Totaal Rijksbijdrage	<u>10.955.309</u>	<u>10.576.112</u>	<u>10.365.729</u>
3.1.2 Overige subsidies			
3.1.2.1 Overige subsidies OCW	730.671	403.387	414.404
Totaal Rijksbijdragen	<u>730.671</u>	<u>403.387</u>	<u>414.404</u>
3.1.4 Ontvangen doorbetalingen rijksbijdrage SWV	534.607	489.125	449.888
Totaal Rijksbijdragen	<u>12.220.587</u>	<u>11.468.624</u>	<u>11.230.021</u>

3.1.2.1 Overige subsidies OCW	2019	Begroot 2019	2018
	€ €	€ €	€ €
3.1.2.1.1 Geoormerkte subsidies OCW	26.767	-	10.527
3.1.2.1.2 Niet-geoormerkte subsidies OCW	703.903	403.387	403.877
Totaal overige subsidies OCW	<u>730.670</u>	<u>403.387</u>	<u>414.404</u>

3.2 Overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden	2019	Begroot 2019	2018
	€ €	€ €	€ €
3.2.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden			
3.2.2.2 Overige gemeentelijke en Gemeenschappelijke Regelingen - bijdragen en -subsidies	23.458	23.333	23.458
Totaal Overige overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden	<u>23.458</u>	<u>23.333</u>	<u>23.458</u>
Totaal overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden	<u>23.458</u>	<u>23.333</u>	<u>23.458</u>

3.5 Overige baten	2019	Begroot 2019	2018
	€ €	€ €	€ €
3.5.1 Verhuur	105.118	95.200	98.645
3.5.5 Ouderbijdragen	25.651	76.000	51.908
3.5.10 Overige	149.302	42.512	90.893
Totaal overige baten	<u>280.071</u>	<u>213.712</u>	<u>241.446</u>

4 Lasten

4.1	Personeelslasten	2019		Begroot 2019		2018	
		€	€	€	€	€	€
4.1.1	Lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenlasten						
4.1.1.1	Lonen en salarissen	6.997.996		9.105.802		6.911.028	
4.1.1.2	Sociale lasten	1.100.883		-		1.060.951	
4.1.1.5	Pensioenpremies	1.019.580		-		793.323	
	Totaal lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenlasten		9.118.459		9.105.802		8.765.302
4.1.2	Overige personele lasten						
4.1.2.1	Dotaties personele voorzieningen	292.912		11.500		87.913	
4.1.2.2	Personeel niet in loondienst	231.593		53.000		177.997	
4.1.2.3	Overige	947.607		824.350		643.461	
	Totaal overige personele lasten		1.472.112		888.850		909.371
4.1.3	Ontvangen uitkeringen personeel						
4.1.3.2	Uitkeringen van het Vervangingsfonds	40.240		-		30.545	
4.1.3.3	Overige uitkeringen personeel	104.828		-		128.549	
	Af: Ontvangen uitkeringen personeel		145.068		-		159.094
	Totaal personele lasten		10.445.503		9.994.652		9.515.579

Gemiddeld aantal werknemers

Het gemiddeld aantal werknemers bedraagt 178 in 2019 (2018: 163). Hieronder is de onderverdeling te vinden van het gemiddeld aantal werknemers.

	2019	2018
Bestuur / Management	9	9
Personeel primair proces	148	139
Ondersteunend personeel	21	15
Totaal gemiddeld aantal werknemers	<u>178</u>	<u>163</u>

4.2	Afschrijvingen	2019		Begroot 2019		2018	
		€	€	€	€	€	€
4.2.2	Afschrijvingen op materiële vaste activa	359.376		382.986		342.542	
	Totaal afschrijvingen		359.376		382.986		342.542

4.3	Huisvestingslasten	2019		Begroot 2019		2018	
		€	€	€	€	€	€
4.3.1	Huur	71.508		64.296		61.614	
4.3.3	Onderhoudslasten (klein onderhoud)	87.525		74.500		81.430	
4.3.4	Energie en water	116.134		125.450		122.307	
4.3.5	Schoonmaakkosten	244.236		248.100		228.649	
4.3.6	Belastingen en heffingen	18.469		24.600		24.414	
4.3.7	Dotatie onderhoudsvoorziening	281.336		281.336		281.336	
4.3.8	Overige	27.020		20.300		22.970	
	Totaal huisvestingslasten		846.228		838.582		822.720

4.4	Overige lasten	2019		Begroot 2019		2018	
		€	€	€	€	€	€
4.4.1	Administratie en beheerlasten	199.073		173.800		162.361	
4.4.2	Inventaris en apparatuur	27.520		20.300		19.432	
4.4.3	Leer- en hulpmiddelen	385.620		324.800		370.066	
4.4.5	Overige	303.754		273.315		265.264	
	Totaal overige lasten		915.967		792.215		817.123

Separate specificatie kosten instellingsaccountant

In het boekjaar zijn de volgende bedragen aan accountants honoraria (reeds onderdeel van 4.4.1) ten laste van het resultaat gebracht:

		2019		Begroot 2019		2018	
		€	€	€	€	€	€
4.4.1.1.1	Controle van de jaarrekening	20.953		14.000		15.837	
4.4.1.1.2	Andere controlewerkzaamheden	-		-		-	
4.4.1.1.3	Fiscale advisering	-		-		-	
4.4.1.1.4	Andere niet-controlediensten	-		-		-	
			20.953		14.000		15.837

Uitsplitsing honoraria naar accountantskantoor

Alle hierboven opgesomde werkzaamheden zijn verricht door hetzelfde accountantskantoor in het huidig en/of vorig boekjaar.

Honoraria met betrekking tot de werkzaamheden

Bovenstaande honoraria betreffen uitsluitend de werkzaamheden die bij de stichting zijn uitgevoerd door accountantsorganisaties en externe accountants zoals bedoeld in art. 1, lid 1 Wta (Wet toezicht accountantsorganisaties). De kosten voor de controle zijn inclusief bekostiging en omzetbelasting.

Bovenstaande accountants honoraria zijn verwerkt op basis van het lastenstelsel.

6 Financiële baten en lasten

6.1	Financiële baten	2019		Begroot 2019		2018	
		€	€	€	€	€	€
6.1.1	Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	60		7.500		1.101	
6.1.2	Ontvangen dividenden	476		790		793	
6.1.4	Overige opbrengsten financiële vaste activa en effecten	4.120		-		3.386	
	Totaal financiële baten		4.656		8.290		5.280

6.2	Financiële lasten	2019		Begroot 2019		2018	
		€	€	€	€	€	€
6.2.1	Rentelasten en soortgelijke lasten	251		-		3.010	
	Totaal financiële lasten		251		-		3.010

(VOORSTEL) BESTEMMING VAN HET RESULTAAT

		Resultaat 2019	
		€	€
2.1.1	Algemene reserve (publiek)		-187.493
2.1.2	<u>Bestemmingsreserves (publiek)</u>		
2.1.2.10	Reserve nulmeting	-7.041	
	Totaal bestemmingsreserves publiek		155.959
	Totaal resultaat		-38.554

GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die hier dienen te worden toegelicht.

VERBONDEN PARTIJEN

De verbonden partijen die toegelicht dienen te worden, zijn hieronder opgenomen.

Verbonden partij met belang in bevoegd gezag

Statutaire naam	Juridische vorm 2019	Statutaire zetel	Code activi- teiten	Deelname- percentage
SVW Zout	Stichting	Zeist	4	0%
Stichting Steun Christelijk Onderwijs Stichtse Rijnlanden	Vereniging	Zeist	4	0%

Code activiteiten: 1. contractonderwijs, 2. contractonderzoek, 3. onroerende zaken, 4. overige

VERANTWOORDING SUBSIDIES

De subsidies die toegelicht dienen te worden, zijn hieronder opgenomen.

G2 Verantwoording van subsidies met verrekeningsclausule (Regeling ROS art 13, lid 2 sub b en EZ regelingen betrekking hebbend op de EZ subsidies)

G2-B Doorlopend tot in een volgend verslagjaar

Omschrijving	Kenmerk	Toewijzing Datum	Bedrag van de toewijzing	€	Ontvangen t/m 2018	€	Lasten t/m 2018	€	Stand 1-1-2019	€	Ontvangen in 2019	€	Lasten in 2019	€	Stand ultimo 2019	€	Saldo nog te be- steden ultimo 2019	€
Subsidie zij-instroom	1027238-1	19-12-2019	20.000	-	-	-	-	-	-	-	20.000	17.282	2.718	2.718	2.718	2.718		
Subsidie zij-instroom	1027195-1	19-12-2019	20.000	-	-	-	-	-	-	-	20.000	9.485	10.515	10.515	10.515	10.515		
	Totaal		40.000	-	-	-	-	-	-	-	40.000	26.767	13.233	13.233	13.233	13.233		

WNT-VERANTWOORDING 2019

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) in werking getreden. De WNT schrijft voor dat de beloning van topfunctionarissen verantwoord dient te worden in de jaarrekening, ook als de beloning beneden de norm blijft. Voor overige functionarissen geldt publicatieplicht alleen als de norm overschreden wordt.

Indeling en bezoldigingsklasse

De indeling van de rechtspersonen of instellingen over de bezoldigingsklassen gebeurt op basis van drie generieke instellingscriteria te weten:

- (a) de gemiddelde totale baten per kalenderjaar
- (b) het gemiddelde aantal leerlingen, deelnemers of studenten, en
- (c) het gewogen aantal onderwijssoorten of -sectoren.

Deze instellingscriteria bieden een weergave van de zwaarte van de functie van de topfunctionaris gebaseerd op functiewaarderingsverhoudingen. Gezamenlijk geven de criteria een indicatie van de complexiteit van de betreffende bestuursfunctie.

Voor ieder criterium wordt een schaal gehanteerd. Uit de score op die schaal volgt een aantal complexiteitspunten. Het totaal van deze complexiteitspunten bepaalt in welke bezoldigingsklasse de rechtspersoon of instelling valt en welk bezoldigingsmaximum daarmee van toepassing is op de topfunctionaris(sen). Voor de bepaling van de complexiteitspunten verwijzen wij naar de Regeling bezoldiging topfunctionarissen OCW-sectoren.

Complexiteitspunten

Aantal complexiteitspunten per instellingscriteria:	2019
Gemiddelde totale baten	4
Gemiddeld aantal leerlingen, deelnemers of studenten	2
Gewogen aantal onderwijssoorten of sectoren	1
Totaal aantal complexiteitspunten	7
Bezoldigingsklasse	C
Bezoldigingsmaximum	€ 138.000

Afwijkende bezoldiging

Er is geen afwijkende bezoldiging van toepassing voor het verslagjaar 2019.

WNT-VERANTWOORDING 2019

Topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.700 of minder

De volgende leidinggevende topfunctionarissen en toezichthoudende topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.700 of minder zijn in de tabel hieronder opgenomen.

Topfunctionaris				
Aanhef	De heer	Mevrouw	De heer	Mevrouw
Voorletters	P.G.	M.	M.	J.
Tussenvoegsel	de la			
Achternaam	Mar	Constant-Becker	Schomakers	Willemse-Oostenbrink
Functie(s)	Voorzitter	Lid	Lid	Lid
Leidinggevend topfunctionaris bij andere WNT-instelling	Nee	Nee	Nee	Nee
Is werkzaam in dienstbetrekking als topfunctionaris (geen toezichthouder) bij de volgende andere WNT plichtige instelling(en)	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

Toelichting

Bij deze leidinggevende topfunctionaris(sen) is er geen overschrijding van het bezoldigingsmaximum na cumulatie van alle bezoldigingen bij deze en andere WNT-instellingen.

Topfunctionaris		
Aanhef	De heer	Mevrouw
Voorletters	P.W.	M.E.
Tussenvoegsel	van der	van
Achternaam	Kerk	Eist
Functie(s)	Lid	Lid
Leidinggevend topfunctionaris bij andere WNT-instelling	Nee	Nee
Is werkzaam in dienstbetrekking als topfunctionaris (geen toezichthouder) bij de volgende andere WNT plichtige instelling(en)	N.v.t.	N.v.t.

Toelichting

Bij deze leidinggevende topfunctionaris(sen) is er geen overschrijding van het bezoldigingsmaximum na cumulatie van alle bezoldigingen bij deze en andere WNT-instellingen.

WNT-VERANTWOORDING 2019

Leidinggevend topfunctionaris met dienstbetrekking of zonder dienstbetrekking vanaf 13e maand van de functievervulling

De volgende leidinggevend topfunctionarissen met dienstbetrekking of zonder dienstbetrekking vanaf 13e maand van de functievervulling zijn in de tabel hieronder opgenomen.

Leidinggevende topfunctionaris		
Aanhef	De heer	De heer
Voorletters	P.D.	J.
Tussenvoegsel	van	
Achternaam	Buuren	Boelen

Functiegegevens in verslagjaar (2019)		
Functie(s)	directeur bestuurder	
Aanvang functie	01-01	
Afloop functie	31-12	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,000	
Dienstbetrekking	Ja	
Leidinggevend topfunctionaris bij andere WNT-instelling	Nee	
Is werkzaam in dienstbetrekking als topfunctionaris (geen toezichthouder) bij de volgende andere WNT nlichtine instellinn(en)	N.v.t.	

Bezoldiging in verslagjaar (2019)		
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	89.588	-
Beloningen betaalbaar op termijn	16.101	-
Subtotaal bezoldiging	105.689	-
Bezoldiging	105.689	-
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	138.000	
Afwijkend maximum vanwege toegekende uitzondering		

Gegevens in vorig verslagjaar (2018)		
Functie(s)	directeur bestuurder	Directeur
Aanvang functie	01-01	01-01
Afloop functie	31-12	31-07
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,000	1,000
Dienstbetrekking	Ja	Ja
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	90.047	46.532
Beloningen betaalbaar op termijn	14.584	8.327
Subtotaal bezoldiging	104.631	54.859
Bezoldiging	104.631	54.859
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	133.000	64.471

Toelichting

Bovenstaande leidinggevende topfunctionaris(sen) heeft (hebben) geen uitkering wegens beëindiging dienstverband in 2019 ontvangen.

Bij deze leidinggevende topfunctionaris(sen) is er geen overschrijding van het bezoldigingsmaximum na cumulatie van alle bezoldigingen bij deze en andere WNT-instellingen.

Leidinggevend topfunctionaris zonder dienstbetrekking maand 1 - 12 van de functievervulling

Niet van toepassing, er zijn geen leidinggevend topfunctionarissen zonder dienstbetrekking maand 1- 12 van de functievervulling.

Toezichthoudend topfunctionaris

Niet van toepassing, er zijn geen toezichthoudend topfunctionarissen

Niet-topfunctionarissen boven de norm

Niet van toepassing, er zijn geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die een bezoldiging boven het individueel

WNT-VERANTWOORDING 2019

Leidinggevend topfunctionaris zonder dienstbetrekking maand 1 - 12 van de functievervulling

Niet van toepassing, er zijn geen leidinggevend topfunctionarissen zonder dienstbetrekking maand 1- 12 van de functievervulling.

Toezichthoudend topfunctionaris

Niet van toepassing, er zijn geen toezichthoudend topfunctionarissen

Niet-topfunctionarissen boven de norm

Niet van toepassing, er zijn geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die een bezoldiging boven het individueel toepasselijk drempelbedrag hebben ontvangen.

WNT-VERANTWOORDING 2019

Toezichhoudend topfunctionaris

Niet van toepassing, er zijn geen toezichhoudend topfunctionarissen

Niet-topfunctionarissen boven de norm

Niet van toepassing, er zijn geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die een bezoldiging boven het individueel toepasselijk drempelbedrag hebben ontvangen.

WNT-VERANTWOORDING 2019

Totale bezoldiging van een topfunctionaris, voor alle functies bij het bevoegd gezag en eventuele aan het bevoegd gezag gelieerde rechtspersonen

Niet van toepassing, er zijn geen (voormalige) topfunctionarissen met een of meerdere functies bij het bevoegd gezag of aan het bevoegd gezag gelieerde rechtspersonen.

WNT-VERANTWOORDING 2019

Niet-topfunctionarissen boven de norm

Niet van toepassing, er zijn geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die een bezoldiging boven het individueel toepasselijk drempelbedrag hebben ontvangen.

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN EN VERPLICHTINGEN

Rechten

Er zijn geen niet uit balans blijvende rechten die hier moeten worden toegelicht.

Verplichtingen

De volgende niet uit balans blijvende verplichtingen worden hieronder toegelicht.

Vlg Nr.	Omschrijving	Periode van t/m		Loop- tijd	Bedrag per maand	Bedrag verslag- jaar	Bedrag < 1 jaar	Bedrag 1 - 5 jaar	Bedrag > 5 jaar	Bedrag totaal
				Mndn	€	€	€	€	€	€
1	Dyade OBV B.V.	1-1-2020	31-12-2022	36	6.000	92.130	72.000	144.000	-	216.000
2	Canon B.V.	1-1-2018	31-12-2021	48	1.167	14.000	14.000	14.000	-	28.000

GEGEVENS OVER DE RECHTSPERSOON

Naam: Stichting Scholen voor Christelijk Basisonderwijs Zeist e.o.
Rechtsvorm: Stichting
Zetel: Zeist
KvK nummer: 41178483

Adres: Laan van Vollenhove 3045, 3706 LA Zeist
Telefoon: 030-6994259
E-mailadres: info@cbozeist.nl
Internetsite: www.cbozeist.nl

Contactpersoon: Paul-Dirk van Buuren
Telefoon: 030-6995287
E-mailadres: pauldirkvanbuuren@cbozeist.nl

Bestuursnummer: 35466

BRIN-nummers:

08LE	Ichthus
09KS	Nije Kroost
09OD	Kerckebosch
10FU	De Wegwijzer
10YH	Beurthonk
11KQ	De Sluis
08LE	De Hoeksteen
07ZG	Oud Zandbergen

ONDERTEKENING DOOR BESTUURDERS

Bestuurder(s)

Naam	Plaats	Datum	Ondertekend	Reden niet ondertekend
P.G. de la Mar	Zeist	30-6-2020		

OVERIGE GEGEVENS

STATUTAIRE BEPALING VAN HET RESULTAAT

Er is statutair niets geregeld inzake de bepaling van het resultaat.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Pagina voor de controleverklaring
(beslaat vijf pagina's)

Pagina voor de controleverklaring
(beslaat vijf pagina's)

Pagina voor de controleverklaring
(beslaat vijf pagina's)

Pagina voor de controleverklaring
(beslaat vijf pagina's)

Pagina voor de controleverklaring
(beslaat vijf pagina's)

BIJLAGEN

OCW-BIJLAGE

1.2.2.2 Ministerie van OCW

Overlopende post lumpsum	Bekostigings jaar	Beschikking (nummer en datum)	Bedrag beschikking	Toegerekend t/m jaar 2019	Ontvangen t/m jaar 2019	Te vorderen 31-12-2019
			€	€	€	€
Personeel	2019-2020	diversen	7.588.984	3.162.077	2.621.994	540.083
Totaal OCW			<u>7.588.984</u>	<u>3.162.077</u>	<u>2.621.994</u>	<u>540.083</u>